

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

XXIII. évfolyam

Subotica, szerda 1922. június 14.

161. szám

Eljelenlik minden reggel, ünnep után és hétfőn délben
TELEFON SZÁM: Kiadóhivatal 8-58, szerkesztőség 5-10

Elfizetési ár: negyedévre 90 -- dinár

SZERKESZTŐSÉG: Kralja Alexandra-utca 4 szám alatt
Kiadóhivatal: Kralja Alexandra-utca 1 (Lelbach-palota)

A gyilkos emlékezés

A mai emberre már nem lehet ráfogni, hogy fölhorkan minden bajra, ami éri. Böven záporoztak ránk bajokat az egek. A vízözön idejéből bőséggel. Megnyiták most is az egek csatornái s de szivesen kötönnék olyan megállapodást a földöntúli hatalmak földi képviselőivel, hogy negyven napon és negyven éjjelen túl nem szakad ránk a kegyetlen áldás. Elfáradtunk és beleköszömbösödünk mindenbe. A régi lángolások a belenyugvás hamujává égtek ki. *Hamit* meg a halál és élet problémáját vetette fel, ha eszébe jutott a „törőasztás, a hivatalnok packázása s a gögös ember dolyta.” — vajjon ha a szelvezéssirosodásban szenvedő dán királyi — mert az udalom diagnosztái ezt állapították róla — ma élne, hányszor gondolna naponként a halálra? Azt mondjuk: véres középkor. Es ebben a véres középkorban komolyan és szentnek tekintett bírt az a törpengés, melyet a perhasztás és a hivatalnok packázása küldött a sötét *Hadessz* felé.

Egyszer már az emberi boldogság bejeljesülésének mértéke után kutatva az összehasonlítás alapjává azt a viszonyt kellene tenni, amivel minden ember saját korával szemben áll. Véres középkor — mondjuk, sötét ókor — kérdőzik a meg nem rágott tanítást. Hat a mi korunk jobban megbecsüli az emberét, mint a keresztés háborúk kora? Lelke rajta aki megállapította, de van olyan megállapítás, hogy egy esztendőben ipari szerencsétlenség folytán több ember pusztult el, mint amennyi áldozata volt a harminc éves háborúnak. Olyan korban van ez így, amelyik a liberalizmust trombitálja s amelyik a liberalizmus ellen már kitalálta a szocialpolitikát. A középkori ember nem járt autonóm, nem ismerte — oh boldogság — a telefont, nem nyílt hársnyába bujalt a lábát s a pyjanáját, ha lett volna neki, bizonyára lakdalmias diszruhaként viselte volna. Szobájában nem világított villány, a W. C.-je *plain air*-es volt és az asszonyai bőséggel hullottak el, ha csak a tudós asszonyok ostoba babonából nem meszes vízben mosták meg kezét, mielőtt belelétek — a teremtől természet műhelye. De hiányzik-e az embernek az, aminek létezéséről nem tud. Boldogtalánabb-e a ma élő ember, mert a levegőből hivatott elektromossággal meg nem tud gépeket hajtani s mert tudománya még nincs belőve a *Sprocheta Pallida* ellen? Boldogabb lenne-e a ma ember, ha megtalálná a Fermat-tétel bizonyítását, ha érintkezésbe tudna lépni a *Marson* tenyésző szüves élettel s ha tudná végre, amit olyan régóta kutat, hogy a fényt és melegét közvetítő aether végez-e maga

is mozgást? Ezek úgy kellenek a mai ember boldogságához, mint ahogy a középkori embernek hiányzott a vasút és a vakbéloperáció. A vezércikkíró, aki az emberiségnek mindennapos, nyilvános ág előtti filgyöntatója, most maga is meaurupázza bűnét, nem erről akar írni, amikor ehhez a cikkhez legelőször mártotta be tollát a tintába és témáját az agytekersei közé. Arról készült írni, hogy megint megdrágulnak a v s utak; de ahogy a föltétellel megváltotta jégjét a témához, e reflexiók dugurájával száguldott el vonata. A harmat is a mindenséget tükrözi, — nincs olyan kicsi b. junk, gondunk, gondolatunk, amelyek ne zárná körüli

csorbitatlanul és gögös egészen életünk minden baját és zaját. S ilyenkor csak bősztörének föl bennünket keletes szavak, a sorsukat áldók, hogy a népvándorlás zivatari közé lökött ki bennünket öntudatunk köldökszinórján a szajhasors. Akkor a nyomor, szenvedés és dögör az élet megszokott formája volt s *nem tudtak emlékezni* olyan korra, amikor a béke, az öröm, a fiatalság és szépség voltak az élet glóriásai. A most következő nemzedék már boldogabb lesz, mint mi vagyunk, mert nem fog tudni emlékezni. A mai embert semmi se tenné olyan boldoggá, mintha elvesztené az emlékező tehetségét. (d.)

Válság a demokrata pártban

— A nemzetgyűlés ülése — A belpolitikai helyzet —

A belpolitikai életet azok az ellenetek foglalkoztatják, amelyek a koalíciós pártok között és azokon belül is mind jellegzetesebben mutatkoznak. Mint a koalíció fennállása óta már annyiszor, most is válsághírek keringenek. Nem hiába, hogy ezeknek a híreknek több napjuk lenne, mint az eddigieknek voltak.

Híreink a következők:

A parlament ülése

Ribar elnök délután öt órákor nyitja meg a parlament keddi ülését és bejelenti, hogy az agrár törvény megvizsgálására bizottságot küldenek ki.

A formalitások elintézése után *Gyulics* Dusan kérdést intéz az előzőhöz, hogy miért nem válaszolnak a miniszterek a hozzájuk intézett kérdésekre. Ilyen értelemben szól fel *Lázics* Vojislav is. Az elnök megnyugtató válasza után áttérnek a napirendre.

Rafajlovics Zsika erdőügyi miniszter felvilágosítást ad a boszniai erdő ügyében. B szédét sürűn szakítják félbe közbeszólásokkal.

Marinkovics belügyminiszter *Lázics* képviselőnek a banjalukai affér ügyében hozza intézett kérdésre válaszol, majd *Markovics* igazságügyminiszter, mint az egészségügyi miniszter helyettese válaszol *Moszkovjevics* Milánának a beogradi kórházak ügyében hozza intézett interpellációjára. Az igazságügyminiszter azt mondja, hogy a beogradi kórházak elhanyagolt állapotáról szóló panaszok megfelelnek a tényeknek, de az ország belsejében levő kórházak még rosszabb helyzetben vannak. Örül, hogy az interpelláló a parlament elé hozta ezt a kérdést, mert így ráirányíthatja a figyelmet arra, hogy erre a célra időzített kevés pénzt irányzott elő a költségvetés.

Ezután áttérnek a napirend második pontjára, a *katonai szabadságo-*

lásokra vonatkozó törvényjavaslat tárgyalására. *Vászics* Dragica (közársasági) előadói jelentése után *Vászics* hadügyminiszter szíval fel és azt javasolja, hogy az előadói javaslatot ne fogadják el, hanem utasítsák a bizottságot egy új javaslat elkészítésére. A ház többsége elfogadja a hadügyminiszter javaslatát. Ezután az elnök az ülést bezárta. Legközelebbi ülés pénteken délelőtti 10 órákor lesz.

A demokratapárt válsága

A demokrata klub kedden délelőtti ülést tartott, amely viharos folyású volt. Az ülésen folytatták azt a vitát, amelyet *Angelics* Pavle képviselőnek a demokrata miniszterek elleni vádjai idéztek elő. A part ellenzéke hevesen támadta a demokrata minisztereket és élesen bírálta azokatnak ténykedését.

Angelics különösen *Pribicevics* cset támadta, főképen Horvátország kerületi beosztása miatt, valamint azért, mert sok kérdésben engednek a demokrata miniszterek a radikálisok kívánságainak. Ezután *Popovics* Gzika *Marinkovics* belügyminisztert támadta, majd *Stefics*, *Popovics* Mika, *Csurovics* Pavle és mások kritizáltak a minisztereknek a kormányon belüli folytatott politikáját.

A miniszterek közül *Marinkovics* belügyminiszter válaszolt a támadásokra és hosszú exozét mondott. Ismertette a politikai helyzetet és a belügyi igazgatás kérdéseit, majd foglalkozott a klub személyi politikájával. Kijelentette *Marinkovics*, hogy *legjobb* tudása szerint járt el és ha a párt nincsen munkájával megelégedve, úgy szavazzon neki bizalmatlanságot, mely esetben *le fogja vonni a konzekvenciákat*. Ezután még *Pribicevics* miniszter szólalt fel és védte magát, valamint mini ziertársait.

Határozatot a klub nem hozott. Egy órákor berkesztették az ülést és azt szerdán folytatják. Kedden

este a parlament ülése után újabb ülést tartott a klub, amelyen a választójog kérdésével foglalkozott.

Az ellentétek okai

Politikai körökben a legnagyobb érdeklődéssel tekintenek a demokrata-párt válságának kimenetelére. A radikális körök, mint a párt bomlását szívesen látnák, az eseményeket. Ha ez a beállítás tulzotti is, tény az, hogy

éles ellentétek vannak a pártban belül.

A miniszterek ellen indított támadás azonban nem adja hiú képét ezeknek az ellentéteknek.

Az igazi ellentét a

Marinkovics-Davidovics-féle frakció és a *Pribicevics*-frakció között van.

Az előbbi csoport a *konzervatív* elemet képviseli a pártban és mentalitásában közelebb áll a radikális pártához, mint a *haladó elveket valló Pribicevics* csoport. Ehhez a frakciónhoz tartoznak majdnem kivétel nélkül az új területek demokrata képviselői: így a horvátországi, szlovéniai és vajdasági demokrata képviselők legnagyobb része.

Bármilyen élesek is az ellentétek, az optimista demokrata politikusok remélik, hogy a válságot sikerülni fog eloldani.

Előkészületek a muzulmánok kongresszusára

Sarajevóba már kezdenek beérkezni a június 15-én nagy muzulmán-kongresszusra a kerületek delegátusai. A „*Novosti*” szerint, tekintettel arra a körülményre, hogy a delegáltak ugyanazok, akiket meg 1919-ben választottak meg, a kongresszuson a *Spaho-csoport* győzelme biztosra vehető. Eppen ezért sok vidéki kerületből, különösen a Száva vidékéről titakoznak a jelenlegi delegáltak kiküldése ellen és új delegátusok választását követelik.

Kurbegovics még több újságíró előtt kijelentette a kongresszus várható eredményét illetően, hogy *nem lehet még úszdán látni, melyik párt van többségben*. Tény az, hogy a kormányhi csoportnak is sok híve van, de a *Spaho-csoport* is erős és vannak olyan delegáltak is, akik teljesen a horvát blokk politikáját szeretik folytatni. Egyébként *Kurbegovics* véleménye szerint is csak új delegátusok választása oldhatná meg igazságosan a helyzetet.

Megalakult az agrárreformot tárgyaló bizottság

A szkupstina keddi ülése előtt megalakult az agrárreform törvény tárgyaló parlamenti bizottság, amelynek elnöke *Jovanovics* Ljuba radikális, alelnöke *Krizman* Hinko demokrata, titkárai pedig *Lazarevics* Todor radikális, *Popovics* Jovan földművespárti és *Miatovics* Szvelev demokrata képviselők lettek.

Vrangel tábornok szülei Budapesten

— Beográdba jönnek —

Péntek óta érdekes vendégei vannak a budapesti Palace szállodának: Vrangel generális édesapja és anyja, akik Beográdba utaznak és egy véletlen folytán most már Pesten kénytelenek időzni.

Budapesti munkatársunknak alkalma volt Vrangel generális édesapjával beszélni, aki elmondta, hogy Drezdából utaztak volna Beográdba, de Cseh-szlovákián keresztül elvesztett a pogyászuk, így most Budapestet várják be, amíg az megkerül. Elmondta, hogy 1918. nyarán menekült el Oroszországból. Felesége, aki két évvel később követte, Cipó s harisnya nélkül érkezett meg Angliába.

A Vrangel tiszték szófiai összekülvésére vonatkozólag kijelentette, hogy ez balsejista agent provokatórok rosszindulatú munkája volt.

Arra a kérdésre, hogy milyennek látja a jövőt, Vrangel báró így felelt:

— Oroszországi helyzetében rövidesen gyökeres változás fog bekövetkezni. Ez a változás azonban nem lesz forradalmiszerű. Egy valószínű gazdasági katasztrófa menekülésre fogja kényszeríteni a mai helyzet urait. Az sincs kizárva, hogy a vöröshadserg elállításának biztosítására kénytelen lesz Romániát vagy Lengyelországot megfáradni, ami erélyes fellépésre kényszeríti a két antant csoportot. Tévédés azt hinni, hogy az orosz-német szerződés megerősítette a bolsevikok pozícióját. A németek által szállítandó iparcikkekért Oroszország semmiféle nyújtást, az ipari lémekek, a petróleumforrások, az aranybányák rendbészatalára három-négy év megfeszített munkájára lenne szükség. Gabonáról pedig, a mai viszonyok mellett szó sem lehet. Így az egész genúai szerződés illuzórius.

Ezeket mondta Vrangel generális apja az orosz kérdéssel.

Miért nem ül össze a közigazgatási bizottság? A fegyelmi ügyek elődázása

A közigazgatási bizottság hatáskörébe a legfontosabb ügyek tartoznak. A közigazgatási bizottságnak a törvény értelmében minden hónapban egyszer össze kell ülnie, hogy a különböző hivatalok jelentéseit tudomásul vegye és a hatáskörébe tartozó ügyekben döntsen. A suboticei közigazgatási bizottság ezeket a feladatokat minden hónap 11-én szokta megtartani.

Feltűnő azonban, hogy most már két hónapban egymásután emaradt a suboticei közigazgatási bizottság ülése. Májusban „készbőjt akadályok miatt” nem volt az ülés megtartható, mondta a hivatalos közlés, júniusban pedig egyáltalán nem indokolták meg a közigazgatási bizottság ülésének elmaradását.

A Bácsme gyei Napló munkatársa érdeklődött illetékes helyen aziránt, hogy miért nem ül össze a közigazgatási bizottság, mire azt a választ kaptuk, hogy a szokásos havi je-entéseken kívül ugye várnak a bizottság hatáskörébe tartozó fontosabb ügyek elintézésére és így nem volt lényeges az ülés megtartása.

Ezzel szemben úgy tudjuk, hogy már a múlt hónapban is több fegyelmi ügyet kellett volna a közigazgatási bizottságnak letergyni, amelyek nagyrészt régi keltűek és eze-

ken kívüli a közelmúltban is volt több fegyelmi ügy a városnál, ami még letergnyálásra vár. Eltekintve tehát a törvényben szabályozott időben tartandó ülésektől, ezeknek a régóta húzódó ügyeknek az elődázása nem lehet előnyös, sem a hivatali feyelemre, de megukra a fegyelmi eljárás alatt álló tisztviselőkre sem, mert végeredményben mégis csak le kell tergyni őket és a meglőrtént dön-

Törvényhatóságok harca a nászajándék miatt

— Dobánovácski Pál főispán nyilatkozata

Mai számunkban közöttük Sztojkov Mózes dr. hásbdrogmgyei alispán nyilatkozott, aki a megyei törvényhatóság sérelmének tekinti azt, hogy a vármegye alispáni hivatalát nem hívják meg a novisadi és suboticei főispáni értekezletre. Sztojkov alispán kijelentése szerint Dobanovacsit Pál suboticei és Szlepcsevics Milán novisadi főispán a felelősek azért, hogy Bács-Bodrogmgye a nászajándékra megszavazott ötmillió dinárból nem főbirtokot vásárolt a király számára, mert az ő téves információjuk miatt vetették el Beográdban ezt a tervet. A Bácsme gyei Napló munkatársa ma kérdést intézett ebben az ügyben Dobanovacsik Pál suboticei főispánhoz, aki a törvényhatóságok között főimerült afférről a következőket mondta:

— Teljesen téves Sztojkov alispán ur álláspontja, amikor azt állítja, hogy Bács-Bodrogmgyét nem hívták meg a novisadi és suboticei tanácskozásokra. A nászajándék ügyében állandó összeköttetésben voltunk a novisadi főispánnal, aki e kérdésről több levelet is intézett hozzám, amely

leveg egészen furcsa helyzetben vannak a fegyelmi eljárás alatt állók. De megkülönböztetés a közigazgatásra sem lehet előnyös az, ha a bizottság nem tartja fontosnak a különböző havi jelentések meghallgatását és ellenőrzését.

Ezen elégt. amint értesülünk, legközelebb már az érdekeltek közül többen kérik szándékoznak a közigazgatási bizottság összehívását.

levelek birtokomban vannak. A suboticei értekezlettel kapcsolatban Bács-Bodrogmgye főispánja értesített, hogy azért nem vesz részt a tanácskozáson, mert a vármegye nem csatlakozik a többi vajdasági törvényhatóság együttes akciójához, hanem ettől függetlenül Somborban kórházat fognak létesíteni nászajándékképpen. Teljesen téves az alispánnak az a nézete, hogy őt mellőzték a tanácskozáson. Éppugy mint más törvényhatóságoktól, Bács-Bodrogmgye vezetéséből is a főispánt hívtuk meg, akinek tehát módjában lett volna maga helyett az alispánt delegálni, ha Somborban őt intézte a nászajándék ügyét. Egyébként teljesen más okok idézték elő Bács-Bodrogmgye elkülönülését ebben az akcióban, Ezekről az okokról azonban mindaddig, míg a hivatalos eljárás befejezést nem nyer, nem nyilatkozhatom. Mihelyt azonban a vizsgálat befejeződik, részletesen nyilvánosságra fogom hozni a sombori alispán külön akciójának valódi okait, amelyek egészen más természetűek, mint amiről Sztojkov alispán ur nyilatkozatában beszél.

A békovaiak plébániája

— Politika a közigazgatásban —

Békova község mintegy nyolc kilométernyire fekszik Subotícától. A községnek tulajdonán katolikus lakosága, mivel külön plébániája nincsen, Subotícára jár be templomba. A békovaiak azonban ezzel az állapottal már régóta elégedetlenek és tavaly közadakozásból fel is építettek a faluban egy egyszerű, vert falakból álló kis templomot. A község katolikus hívei most plébániát szeretnének a faluban, hogy így önálló plébániájuk és külön papjuk is legyen.

A község kívánásának az ügyében egy deputáció járt kedden Pletikoszits András dr. polgármesternél, Metkovics Nikóla vezetésével. A küldöttség előadta a falu lakóinak óhaját és arra kérte a polgármestert, hogy létesítsen a város Békován plébániát és bocsásson negyven láné földet az új plébánia rendelkezésére.

Pletikoszits polgármester minden ilyenkor szokásos ígéret nélkül elutasító választ adott a küldöttségnek. Kijelentette, hogy a kérés jelenleg teljesíthetetlen, miután Békova olyan közel van Subotícához, hogy nincsen külön plébániára szüksége, másrészt pedig a városnak nincsen Békován rendelkezésre álló földje, a néptől pedig nem lehet a földet elvenni egy alakítandó plébánia céljára.

A békovai küldöttség kérésének elutasítása okairól egyébként Pletikoszits polgármester a következőket mondta a Bácsme gyei Napló munkatársának:

— A nálam járt küldöttség előtt kénytelen voltam kifejezést adni csodálkozásomnak, hogy ugyanazok, akik idejű ok

nélkül kívánták magukat a városi közigazgatásból, most ilyen kéressel fordulnak hozzánk.

A békovaiak kérése különben sem indokolt, miután olyan közel vannak akármennyik suboticei plébániához, mint talán egyetlen más, plébániával nem bíró község sem. De minden egyébként eltekintve, azért teljesíthetetlen ez a kérés, mert hiszen a városnak nincs Békován földje, amit a plébániának adhatna, már pedig ma nagyon idősekrűlen volna, hogy valakitől is elvegyünk földet, csak azért, hogy egy új plébániát létesítsünk.

Ezek szerint tehát Békova község továbbra is különálló plébánia nélkül marad.

Anélkül, hogy a polgármesteri állásfoglalás érdemével akármik foglalkozni, rá kell mutatnunk a következőkre: A bunyevác-sokác párt vona ki magát a városi közigazgatásból, a plébánia pedig a békovai katolikusok kérése. Eszerint tehát aligha lehet irányító szempont az, hogy az egyik politikai párt a városi közigazgatással szemben a passzívitás álláspontjára helyezkedett. De ettől eltekintve is a közigazgatás hibátlan működésének előfeltétele az, hogy ne legyen tekintettel azok pártállására s főként azok pártjainak taktikájára, akik segítséget, vagy támogatást kérnek. A Békovai katolikusok kérése még akkor se hozható tehát össze-függésbe a bunyevác-sokác párt állásfoglalásával, ha a békovai katolikusok túlnyomórészt a bunyevác-sokác párt tagjai is.

És még valamit. Minél inkább képviselőlet nélkül van a város lakossága-

nak egy csoportja, a közigazgatási hatóságok annál inkább szíven kell hordoznia kívánásait. Eppen most nincsenek olyan képviselői, akik a törvényhatóságon belül szószóllói lennének kéréseiknek és panaszaiknak. A helyes közigazgatás tehát egyrészt a pártállásra való tekintet tökéletes előjelését követeli meg, másrészt pedig azt, hogy tudatosan és akarva ne nehezítsék meg azoknak a helyzetű, akiknek nincsenek képviselői. A békovaiak templomügyének, mint általában a város bármelyik bunyevác-lakosa kérésének közigazgatási elintézését nem nehezítheti meg az a körülmény, hogy a bunyevác-sokác politikai párt nem vesz részt a város közigazgatásában. Ezzel a bizonyára nem vitatható tisztasági dogmával látszik ellentétbenállónak a polgármester fellegása.

Konfliktus

a suboticei közkórház ápolási díja körül

A kórház felszerelésének kiegészítése

Amint már megirtuk, a kórházi bizottság legutóbb elhatározta, hogy a suboticei közkórház hiányos és megrongált felszerelését ki fogja egészíteni. Miután erre már sürgős szükség van, a bizottság azonnal ki is írta a pályázatot a felszereléshez szükséges cikkekre, sőt a pályázatok egyrésztnek határideje már le is járt.

Ezért a kórházi bizottság kedden délelőtt újabb ülést tartott Pletikoszits András dr. polgármester elnöklésével, amelyen felbonolták az eddig beérkezett ajánlatokat. Döntött a bizottság a kórház kényezsállására vonatkozólag, amelyet két pályázó közül az előnyösebb ajánlat benyújtójának, a kenyérgyárnak ítélt oda.

A közkórház berendezési tárgyainak kiegészítése még folyamatban van és az rövidesen szintén befejezést nyer. Így elsősorban a kórházi ügyeműt cserélik fel újjal, mert a régi már teljesen hasznavehetetlen.

Mindez azonban nagy nehézségekbe ütközik, mert a közkórháznak még mindig nem folyósítják a már hónapokkal ezelőt megígért segélyt, illetőleg rendszeres előleget, ugy, hogy a kórház vezetősége még ma is súlyos anyagi gondokkal küzd.

Hozzájárul ehhez, hogy az egészségügyi minisztérium még mindig nem hagyta jóvá a kórház 1922. évi költségvetésében előirányzott magasabb ápolási díjakat.

Most érkezett meg az egészségügyi főnökség leirata, amely szerint a minisztérium az 1922. év első három hónapjára csak a tavalyi ápolási díjakat engedélyezi, míg áprilistól kezdve napi 80 korona ápolási díjat állapít meg. A leirattal is a keddi közkórházbizottsági ülés foglalkozott és megállapította, hogy a minisztérium döntése méltánytalan, mert az év első három hónapjában sem voltak az árak olyan olcsók, hogy a betegeknek napi 45 koronás költségből el lehetne látni. Miután pedig a kórház amugyis rossz anyagi helyzetében így súlyos deficitet működik, ezért a bizottság kérni fogja a közegészségügyi minisztériumot, hogy ha már a 100 koronás ápolási díjat nem is hagyja jóvá, legalább a 80 koronában megállapított díjakat engedélyezze az egész esztendőre.

Az ápolási díjak körül keletkezett konfliktus elintézését egyébként a kórház-bizottság a közigazgatási bizottság hatáskörébe utalta át.

Kétszáz vádlott a bíróság előtt

Politikai monstrepör Skopljében

A skopljei törvényszék előtt a köznapokban egy nem mindennapi érdekességű pör fog lejárni.

Kétszáz vádlott fog a bíróság előtt állni azzal a váddal terhelt, hogy összejátszottak a bolgár komitácikkal és támogatják a bolgár komité macedóniai akcióját. A vádlottak öreg parasztok, irni-olvasni nem tudók, akik a legelősebb dolgokkal sincsenek tisztában.

Bűnök az, hogy a betörő komitációs-bándákat üldözők elől elrejtették, felmészereket látták el őket, ruhát adtak nekik és kalauzolták őket az utatlan hegyeken.

A pör politikai karaktert és adja meg, hogy ezzel a perral és a hozandó ítéletekkel példát akarnak statuálni Macedónia népének, amelynek egy része erősen bolgár érzelmű most is. A bolgár agitáció élénk tevékenységet fejt ki a macedon hegyek között és ennek a következménye, hogy a betörő bolgár bandák, amelyekkel erős harcokat vív néha a kirendelt katonaság, észrevétel nélkül bejuthatnak Macedónia közepébe is, a lakosság egy részének segítségével és ottalma alatt.

A skopljei nagy pört nagy érdekesség előzi meg. Erre mutat az is, hogy a pör lefolytatására a város egy szabad terén hatalmas deszkánpület emeltek, ahol el lehet majd helyezni a vádlottakat, az ügyvédeket, a tanukat és a közönséget.

A pör irán: Bulgáriában is igen nagy érdeklődés nyilvánul meg, több bolgár lap elküldi tudósítóját a fővárosra.

Határrendőrség és cigányok harca

Elfogtak egy aranycsempész cigánybandát

A subotici határrendőrségnek már hosszabb idő óta feltűnt, hogy a Csikéria mellett, a magyar határ közelében lakó cigányok nagymennyiségű arany ékszerrel rendelkeznek. Megfigyelés alá vették őket és megállapították, hogy a cigányok a közelben, de magyar területen lakó társaikkal állandó összeköttetésben vannak, aranyat csempereznek és vesznek tőlük. Megállapították, hogy a cigánytelepen több százezer dinár értékű aranytárgy van elrejtve, nagyrészt értékes antik műtárgyak, azonkívül aranypénzek és ékszerek.

Hétfőn a határrendőrség rajtaütött a cigánytelepen, melynek lakóit akarta szállítani a rendőrségre, a kincseket pedig le akarta foglalni, mert alapos a gyanu, hogy az értéktárgyak bűnös uton kerültek a cigányokhoz. A cigányok ellenállást kíséreltek meg, a Magyarország területén lakó társaikkal kezelekedve, dorongokkal és lövészekkel támadtak a határrendőrségre. Formális harc fejlődött ki a cigányok és határrendőrség között, pusztítással, melynek során az egyik cigány, Kolompár Lucsok János ágyékán súlyosan megsebesült. A többi cigány nagy része az útközeli folyamán elmenekült és szekerükön magukkal vitte magyar területre a kocsikra rakott aranytárgyaikat is.

A cigányok közül négyet, köztük a súlyosan sérült Kolompár Lucsok Jánost is, hétfőn délután bezárították a subotici rendőrségre. A néket szor-

badlában hagyták, mert eddig nem merült fel ok az ő letartóztatásukra. A cigánytelepet a határrendőrség őrizet alá vette, egyrészt azért, hogy a további csempészletnek elejét vegye, másrészt pedig, hogy kutasson az ott esetleg még elrejtve levő aranytárgyak után.

A cigányok tagadják, hogy a nagyértékű aranykincsek bűnös uton kerültek hozzájuk. Azt állítják, hogy a drágaságok egy részét a telepen, ása-

Mennyibe került az esküvő?

— Az ellenzék sokalja a kiadásokat —

Az ellenzéki pártok, de a kormánypártok egyes ellenzékieskedő képviselői is, az esküvői ünnepségeket is a kormány ellen akarják fölhasználni. Ellenzéki részen már napok óta beszélnek arról, hogy a kormányt a parlament színe előtt vonják felelősségre amiatt, mert az esküvői ünnepségek rendezésénél véletlenül pazarlással járt el, az állampénztár terhére. Ellenzéki körökben azt is tudni vélik, hogy az esküvő az országnak 162 millió dinárjába került.

Angyeltty Pál demokrata párti képviselő a híresztelésekkel kapcsolatban Kumanudi Koszta pénzügyminiszterhez fordult és fölíváltatást kért az esküvői költségekre vonatkozóan.

A pénzügyminiszter válasza sze-

lős közben találták, másrészt pedig a Magyarországon lakó cigányoktól vásárolták. Valószínűnek látszik azonban, hogy mind az aranyakat lopták és az itt lopott tárgyakat kicserezték azokkal az aranytárgyakkal, melyet a határon túl levő társai magyar területen szereztek.

A rendőri nyomozás megindult és valószínűleg azt ki fogják terjeszteni a kincsekkel Magyarországra szökött cigányok után is.

rint a királyi palota fölszerelésére a esküvő alkalmával elköltötték 33 milliót, a királyi palotában ez alkalommal szükségessé vált építkezésekre nyolc- és félmilliót, az ünnepségek kiadásai hatmilliót emésztettek föl, a katonaság szállítása négy-millió, a vendégek ellátása egymillióba került. Így

az esküvő költségei ötvenhárom milliót tesznek ki.

A 162 millió dinárról szóló hírek ezek szerint nem felelnek meg a valóságnak, bár Kumanudi nem mondotta meg, hogy ez 53 millió dinárt vagy frankot jelent-e?

A pénzügyminiszterium fölserelésében nem szerepelnek Beograd város kiadásai, amelyek szintén meg lehetőséges telemek voltak, de azok nem az állampénztárból fizetik.

A magyar ellenzék a kormányzói jogkör megszorítását követeli

Egységes ellenzéki blokk van kialakulóban — A kormányrekonstrukció nehézségei — Bojkottálják az erőszakkal megválasztott képviselőket

Budapesti tudósítónk kiütő fordásra hivatkozva, a magyar kormány terveiről s az ellenzék készülődéseiről a következőket jelenti:

Bethlen István gróf miniszterelnök isztán lájja, hogy rendkívül nehéz helyzete lesz a parlamentben. Szólni kell azzal a ténnyel, hogy az ellenzék nagyon kényes kérdéseket fog felvetni és azok megvitatásához nem áll el senki kedvéért. Így első sorban

A választási visszéléseknek egész légióját tárja majd a nyilvánosság elé és a felelős tényezőkkel kéri számot az elkövetett atrocitásokot.

Nem kisebb politikai uszák, mint Apponyi Albert gróf és Andrássy Gyula gróf fáják leckézteni a kormányt és szavakkal nyolcvanlagú kórus fogja kíséreni kitarító helyesléssel. Ezenkívül az ellenzéknek eltökélt szándéka, hogy

az első alkalommal teljes súlyal fogja követelni a kormányzói hatáskör megszorítását és időbeli megkötését.

Klebsberg Kuno gróf felügyelniszter más miniszteri székbe kíván költözni, mert mint belügyminiszter alig tarthatná magát a parlamenttel szemben. Másnak engedi át helyét abban a házban, hogy így csökkentse az ellenzék offenzíváját. Utódjául Rakovszky Ivánt, Ráday Gédot és Perényi Zsigmondot emlegetik.

Sok fejtörést okoz az a probléma, ki legyen az új igazságügyminiszter. Tomcsányi Vilmos Pál jobbról is, balról is megbukott. Eddig egy komoly név merült fel: Nagy Emil dr.-é, aki azonban húzódozik a megválasztástól. Egy kis frakció Wolff

Károlyt tolja az előtérbe. Az a gondolat is felmerült, hogy Váry Albert dr.-t kellene az igazságügyminiszterium élére állítani. De róla mindenki tudja, hogy ezer kilométernyire van Gömbös Gyuláék gondolatvilágától. Egyelőre az a helyzet, hogy a magyar miniszterelnök nem talál új igazságügyminisztert.

Akcióra készül az ellenzék

Felvetődött az a gondolat, hogy az ellenzék egyöntetűen állapítsa meg taktikáját és parlamenti haditerveinek összes részletét. Ebből a célból már megtörtént az első lépés. A Rassay-párt képviselői tagjai ügöngzőn értekezletet tartottak és elhatározták, hogy

közös akcióra szólítják fel az ellenzékét.

Felkérlik az összes ellenzéki pártokat és a pártokon kívüli képviselőket, hogy csütörtökön délután közös értekezletet tartsanak és közösen döntsenek a kormány elleni offenzíváról. Apponyi Albert gróf is csatlakozott a mozgalomhoz.

Általános a vélemény, hogy az egységes párt nem fog a Tisza-féle szigorított házszabályokhoz folyamodni, miután az 1908-as házszabályok éppen elég védelmet adnak a többségnek az ellenzékkel szemben. Szükség esetén tizenhat órási üléseket is lehet tartani, ami — így mondják az egységes pártban — rövidesen felemészti az ellenzék erejét. Elhatározott szándéka a kormánynak, hogy nem engedi meg a kormányzó ügykörnek semmi irányban való bővülését. Azzal az értekezlet deklarációjában szemben, amelyet Apponyi Albert gróf fog előterjeszteni és amelyben megközi azt

az ellenzéki véleményt, hogy a választói rendelet alapján összeült nemzetgyűlés törvénytelen, a kormánypart egyszerű szavazással fog dönteni.

Bojkottálják az erőszakkal megválasztott képviselőket

Érdekes mozgalom indult meg az ellenzék körében azokkal az egységespárti képviselőkkel szemben, akikről úgy tudják, hogy csak az erőszak útján jutottak mandátumhoz. Hir szerint abban állapodnak meg az ellenzék tagjai, hogy kirívó atrocitások segítségével nyeregbeültetett kormánypartii képviselőkkel megszakítják az érintkezést és valamennyiüket bojkottálni fogják nemcsak a parlamentben, hanem társadalmi téren is.

A titkos választások eredménye

Budapest. A legújabb hírek szerint Pécselt Oberhammer pártikonkivüli gyűlést Hammerl pártikonkivüli gyűléssel szemben. A többi titkos kerületben még nem fejezték be a szavazatok összeszámolását. Az esti órákban a szavazatok állása a következő volt:

Győr I. kerületében Hegyeszhalmi 2069 szavazat, Némethi Károlyi polgári párti 3484.

II. kerületben Müllner szociáldemokrata 3975 szavazat, Boros Alán Andrássy-párti 3484.

Székesfehérvár: Károlyi József gróf pártikonkivüli 3225, Süttő József szociáldemokrata 1922.

Miskolc első kerületében Huska Vilmos demokrata 1404, Szentpály nemzeti polgári párti 1209.

Pasics fiának üzletei

Bonyodalmak a drónékküli táviró koncessziója körül

Politikai körökben, de azonkívül is szűrtében beszéltek, hogy egy „ffu ur” a kormánytól ígéretet kapott, hogy az SHS. királyság drónékküli táviró monopóliumát egy általa támogatott francia cég kapja. Az illető „ffu ur” a koncesszió kárpótlásán kapja, mert a külföldi kölcsönt nem azzal az ajánlattevővel kötötték le, akit ő pártfogolt.

A beogradi közélet ismerői igen jól tudják, hogy ki az a titokzatos „fiatal ur”, sőt a kölcsöntnyilatkozatban is megnevezték a drónékküli táviró monopóliumát követelő francia céget is ismerik. A beogradi lapok mindamellett nem írják ki a „fiatal ur” nevét, aki nem más, mint Pasics Radomir, a miniszterelnök fia. A fiatal Pasics dolgai nem egyszer foglalkoztatták már a sajtót, a parlament is foglalkozott már Pasics Radomir ügyével, mindez azonban nem bírta rá a beogradi Herberlet, hogy visszavonuljon eddigi szerepléséről színteréről.

Ebben a legutóbb kipatiant ügyben egy C. F. P. jelzésű francia cég szerepel, akinek az ajánlata a postaügyi miniszterium előtt fekszik, egy angol cég hasonló tárgyú ajánlatával egyetemben. Mindekké külföldi vállalkozó a drónékküli táviróberendezésre két hónaszalig tartó állami monopóliumot.

A beogradi lapok egyhangulag elítélik a közbenjárót és azt is, hogy a kormány átnötög hajlandó kiadni a kért koncessziót és monopóliumot.

A kormány ellen intézett támadások szerint egy ilyen fontos közlekedési és hírszolgálati szövet nem szabad magánosok kezére jutni.

Zágrebban helyreállt a nyugalom

Zagrebból jelentik: A tegnapi nap nyugodtan lelt el minden zavaró incidens nélkül. Amint a jelekből meglehetősen állapítani, az események gyorsan likvidálódtak. Ma már csak a városban kirkáló csendőrpátrulók jelenlétéből és a korai zárórától lehet az elmúlt napok véres emlékére következtetni. A lakók egyhanguan elítélik a vasárnapi eseményeket, különösen a Rjecs és a Slobodna Tribuna ir és hangon az események fölhívóit elien. Az újban megjelent rendőrkapitányi rendelet kilenc órára tűzi ki a mulatóhelyek, kávéházak és korcsmák záróráját.

Este kilenc óra után csendes a város. A legújabb rendőrhatalósai főhívás ma délután jelent meg, ebben arra figyelmezteti a főkapitány a lakosságot, hogy abban az esetben, ha az eddig életbeléptetett intézkedések után akármilyen formában megismétlődnének az elmúlt napok eseményei, az állam védelméről szóló törvény rendelkezései lépnek életbe.

A beogradi „Politika” értesülése szerint a kormány mindazon egyének, egyesületek és társulatok ellen, amelyek a rendezésben résztvettek, vagy azt elősegítették, szigorú eljárást fog indítani.

Birtokcserét terveznek

a jugoszláv és magyar áttelepülők közt

A beogradi hivatalos körök — az eddigi optálások eredményeképe körülbelül tízezerre becsülik azok a Magyarországon élő szláv családok a számát, akik Magyarországra különböző részekből, különösen Baranyából, a szegedi páromszögéből és a pestváci szláv telepekről — Csepel, Pomáz, Szentendre és Pécel községekből — az S. H. S. királyság javára optáltak. Az áttelepítőkről, akik nagy szláv földművesek, a beogradi kormány gondoskodik.

A külügyminisztérium kezdeményezésére miniszterközi bizottságot alkotta a külügyminisztérium vezetésénél a települők elhelyezési céljából, amely bizottságban a külügyminisztériumot Nikolajevics Timahér titkár, a szociálpolitikai minisztériumot dr. Kumpotics, az agrárreform minisztériumot pedig dr. Janovic képviseli. Ez a bizottság most egy elaborátumot dolgozik, melyben meg fogják állapítani, hogy az áttelepülő földművesek közül ki, hol és mek ora földet kapjon és milyen árban, milyen fizetési feltételek mellett.

A bizottság valószínűleg arra az álláspontra fog helyezkedni, hogy a telepéseket a Bac-ska, Bánát és Baranya területén helyezik el, mert egyrészt maguk a telepések is ezt kívánják, másrészt pedig a gazdasági viszonyok nagyjában megfelelnek meg azoknak a viszonyoknak, amelyekhez az áttelepülők eddig hozzászoktak és így itt eredményesebb gazdálkodást tudnak folytatni. Azok, akiknek a területen nem új föld, valószínűleg Macedóniában és a Koszovói területen telepítik le. A batonyai földműveseket régebbi kívánságuknak megfelelően Ovcepoljen fogják letelepíteni, ahol földet kapnak.

Ezen a vidéken egyébként már sok új telepes van, akik körülbelül egy évvel ezelőtt jöttek át Magyarországból. Ezek nagy sikerrel gazdálkodnak és telepeik valóságos mintául szolgálnak az ottani környék elmeradi őslakó földművesei előtt. Az új földműveseket a terv szerint nem tömegesen, hanem elszórvva telepítik le a többi lakosság közé, mert így a nagyobb műveltségű új gazdák szélesebb területen tudják a kulturáltabb gazdálkodás és földmívelés példáját terjeszteni.

A bizottságnak az a terve, hogy összekötésbe fog lépni a magyar kormánnyal, hogy az SHS. királyságból Magyarországra optálók áttelepítését a magyar kormány is hasonlóképpen

A bácskai mintagazdaságok halála

Az agrárreform következtében megszűnnek a legvirágzóbb mintagazdaságok - Parlamenti bizottság jön felülvizsgálata

Beogradi jelentések szerint a közel napokban egy parlamenti bizottság érkezik a Vajdaságba, amely az agrárreform folytán előállított gazdasági helyzetet fogja tanulmányozni. Az agrárreform a Vajdaság közgazdasági életében jelentős változásokat okozott. A bácskai nagybirtokok legnagyobb részét országos hírű mintagazdaságok voltak, amelyeknek felosztása a mintagazdaságokat is megsemmisítette. Az agrárreformot felülvizsgáló parlamenti bizottság a helyzín n szerzett tapasztalatok alapján állapíthatja majd meg, hogy a bácskai mintagazdaságok felosztása és azoknak az agrárreform céljaira való igénybevétele közgazdasági szempontokból előnyös volt-e, vagy nem. A megszűnt mintagazdaságok közül ismertebbek voltak ezek:

Hammerstein Richard báró sárpusztai mintagazdasága. Ennek a gazdaságnak tehéneszté látta el Szombor város közönségének nagyobb részét tejjele és tejtermékekkel. A mintagazdaságot megszünt.

Fernbach Péter sombori és temerini nagybirtokos modern tejtermelés folyt, tengetermelési kísérleti állomások voltak és nemesítő lovakat nevelt. A mintagazdaság megszünt.

Fernbach B. úti szondi és starnoravicai birtokok voltak Bács megye egyedülálló gyümölcsgazda-

szervezte meg és esetleg a két áptóptól csoport tagjai között birtokcserét hozzanak létre. A beogradi bizottság ez ügyben valószínűleg közvetlen tárgyalásokat fog kezdeni a magyar kormánnyal és ezért Budapestre el fogja küldeni megbízottait.

Azonkívül a bizottság a helyszínen meg akar győződni az áttelepülők vagyoni viszonyairól is. Arról is szó van, hogy a magyar kormánnyal kölcsönösen meg fognak állapodni a békeszerződésben kitűzött egy évi átköltözési határidő meghosszabbítása tekintetében, hogy az áttelepülők ügyeit úgy ők, mint a két kormány megfelelően rendezhesse a telepések érdekei szerint.

A bácskai mintagazdaságok halála

ságai. Évenként vagonszámra vitték ezekről a modern gyümölcsletelepekről a fagyümlőcsé Párisba és Londonba. A gyümölcsletelepeket az agrárreform felosztatta.

Redi Lajos báróné rigyicai, a ló és marhatenyésztés terén nyugat-európai színvonalon álló mintagazdasága fönkrement.

A vajtskai birtok, amelynek kendertermelése mintaszerű volt, felosztásra került.

Telek grófné szondi mintagazdasága felosztott, miután a földtulnyomó részét az agrárreform céljainak vélték igénybe.

Vojnich József dr., Fernbach János, Pilaszanovics József elsőrendű mintagazdaságai, ménesei, tehénesztéi megszűntek a birtokrendezés miatt.

A futaki Chotek-uradalom Novosad városát látja el tejjel, az uradalom ipartelepei országos hírték voltak. Ma a mintagazdaság helyén törpebirtokok vannak, az ipartelepek megszüntették az üzemet.

A nagybirtokok megszüntetését az általános szociális szempontok követelik ugyan, de módját kellene ejteni annak, hogy az a magasabb mezőgazdasági kultúra, amely a bácska birtokokon nagyszerű eredményeket ért el, ne semmisüljön meg teljesen és véglegesen, mert ennek a nemzetgazdaság látja kárát.

A bécsi haláltánc

— Bezárták a bécsi tőzsdét —

A zürichi hőmérő má majdnem teljesen a fagypontra mutatja az osztrák gazdasági helyzetet.

A mai napon az osztrák korondi Zürichben 0024 centimen, a bécsi tőzsdén egy négyzet részén jegyezték.

Ennek a nagy deroutnak a hatása pánikszerűen mutatkozott Bécsben. A katasztrófa örü és árfolyásmemelések formájában bekövetkezett. Az idegen valuták iránt megnyilvánult nagy kereslet mellett kínálat alig volt. Az idegen valuták teljesen eltűntek a tőzsdéről. Zárlatkor a dollár 21600 korona (a szombati 15.800-al szemben), font sterling 97.000 korona, svájci frank 4125 korona (a szombati 3380-al szemben), magyar korona 23 05, cseh korona 420, márka 68,25 koronán állott.

Ezt a szédülő hauset Bécs egész lakossága saigón érzi. Az esti lapok szinte élénk harctéri jelentéseket közölnek a pánikszertü hauseről és

emelkedése számos kereskedő cég bukását okozta. Sok kereskedő van ugyanis, aki régóta megvásárolt áruit, melyeknek vételára külföldi pénzre szól, még mindig nem fizette ki. A hitelnek ezek az áldozatai a legutóbbi napok katasztrófális valutaemelkedései köve kezében rengeteg összeget veszítettek. Több előkelő textiláru nagykereskedő, aki Csehországból és Angliából vásárolt, máris fizetéseketlen lett és legrovidebb időn belül kénytelen lesz csödbe menni.

A kenyérciép árát 1260 koronára, a cukort pedig különként 3000 koronára emelték fel.

Iy körülmények közepette a tőzsdekamara e határozta, hogy

kedden bezárja a tőzsdét, Azzal indokolja meg ezt az elhatározását, hogy az utóbbi idők nagy forgalma folytán meglehetősen restancia van a tőzsdéi ügykezelésben. Igazi oka azonban a tőzsdekamara rendelkezés az, hogy ezzel az intézkedéssel csak a kormány hasonló intézkedését akarja megakadályozni. A kormány azonban nem éri be ennnyivel:

teljhatalmu pénzügyi diktátort fog kiküldeni,

különös jogkörrel, intézkedési hatáskörrel felruházva, aki a gyökében romlott pénzügyi viszonyokon erőlyes intézkedéssel fog segíteni.

Ezzel kapcsolatban máris elterjedt annak a híre, hogy az Osztrák-Magyar Bank az escompte-kamotokat a jelenlegi hét százalékról kilenc százalékra szándékozik felemelni. Ezzel együtt az egész lombardüzletet be fogja szüntetni.

A szociáldemokraták indítónya

A pénzügyi köröket rendkívül foglalkoztatja az a szanalási tervzet, melyet a munkástanácsok szombati ülésén a szociáldemokrata párt nevében Bauer Ottó dr. terjesztett elő. Ennek a javaslatnak a lényege röviden a következő:

Ha a Morgan-féle tárgyalások meghiusulnak,

szólítsa fel az osztrák kormány a német kormányt bécsi jegybank alapítására.

Bocsásson a német kormány nyolc milliárdnyi papírmárkát az osztrák egybank fedezetére, ami tökéletesen elég erre a célra. További nyolcmillió márka elegendő volna államháztartásunk egyensúlyának helyreállítására.

Az indokolás lényege az, hogyha a hiteltárgyalások meghiusulnak, akkor küzdeni kell a Németországhoz való gazdasági csatlakozásért. Ezt a tervet a politikai körök föltűnő nagy érdeklődéssel fogadták.

LŐZSDE

Zürich, június 13. (Zárlat.) Berlin 163, New York 523, Milánó 26,42, Prága 10,4, Budapest 0,33, Zagreb 1,84, Varsó 0,13, Bécs 00,24,

Budapest, június 13. (Zárlat.) Dollár 965, Márka 309, Lév 637, Szokol 18,91, Dinar 13,50. Devizák: Bukarest 643, London 4430, Berlin 308, Páris 88,25, Prága 1890, Bécs 430, Zagreb 344.

Bécs, június 13. (Magánforgalom.) Prága 43000, Zagreb 7600, Budapest 2200, New York 21000, Páris 20250.

A külföldi valuták szédületes

Gorkij Maximot

beidézte a kolozsvári lakáshivatal

Gorkij Maximot, a hírneves orosz író egy kis németországi fürdőben gyógyítja régi tüdőbaját és bizonyára nem is sejti, hogy személye körül milyen súlyos bonyodalmak támadtak Kolozsváron.

Salamon Mendel a Brassai-utca 9. számú ház tulajdonosa kilakoltatási kérvényt adott be egyik lakója ellen, miután egy kis kamaraszerű szobában két család lakik nyolc családtaggal. A háztulajdonos a kilakoltatási kéréssel azt akarta elérni, hogy az egyik családot helyezték el másutt egy szobában. A kilakoltatási beadványt Salamon ügyvédje, Horváth Jenő dr. készítette el.

Az ügyvéd, hogy a lakbérleti bizottság tagjainak a lelkére hasson, élénk színekkel festette le a két család nyomorát. Megírta, hogy nemcsak közegészségügyi szempontból, de erkölcsi tekintetből is megengedhetetlen, hogy két család élete ott folyjon le egy kis kamarában, ahol nyolc gyermek is velük együtt lakik. Az ügyvéd hivatalos írását a nagyobb hatás kedvéért az alábbi költői képekkel fejezte be:

„Gyöződjék meg a tekintetes bíróság, hogy az a kamara nem hasonlít lakáshoz már, hanem sokkal inkább Gorkij Maxim „Éjjeli menedékhelyez.”

A tisztviselő, aki az aktát a lakbérletnél kézhez kapta, hogy az egész tényállást pontosan felderítthesse, a tárgyalásra tanúnak beidézte „Gorkij Maxim u. at, aki éjjeli menedékhely tulajdonos Kolozsváron.” A kézbesítő napokig kereste a bejelentőben, a rendőrségen és az egész városban Gorkij Maximot, miután pedig nem találta, ma délelőtt beállított Horváth ügyvéd irodájába ezekkel a szavakkal:

„Ügyvéd ur jelentette be tanúnak azt a Gorkij nevű embert, hát mondja meg, hol lakik.” És nagyon csodálkozott amikor meghallotta, hogy nem lakik a

városban és a tekintetes bíróságot félre akarták vezetni. A lakáshivatali tisztviselő valószínűleg eljárását inditatta az ügyvéd ellen, aki Gorkij Maximot nevezte meg tanúnak.

A magyar Oberammergauban

— A mikófalvi passiójátékok —

Mikófalva, június 11.

A nap már nyugovóban a Kálvária-hegy mögött, aranyos sugarai akárhová esnek, nyüzsgő embercsoportokat aranyoznak körül. Napos a hegyoldal s fényes tarkaságban siet le a faluba a mikófalvi Jeruzsálem festői ruhába öltözött népe és a passiójáték megmatott közönsége. A faluban minden ember talpon és kint az utcán. Egyetlen nyugalmas hely az őstemplom kertje. Ide csak szűrve jut az emberzsivaj. Jölesik elmélkedni a mai nap felejthetetlen mélységes benyomásain.

Az utazás

Egerből hosszú kanyargással fut a vonat a Bükkhegységbe. Tölgy- és bükkerdők, buja kaszálók, tarka rétek, szépen megművelt csikok váltják egymást, a szem egy perccig sem unatkozik. A természet mellett az emberi munka is beleszól a változatoságba. Kőbányák, alagutak, váromok követik gyorsan egymást, amint a vonat kanyarodik. Pontban dél, amikor feltűnik messziről a mikófalvi Kálvária-hegy hatalmas amfiteátruma az odavárszolt Jeruzsálemmel és megáll a vonat.

Kiszáll a különvonat közönsége, az országon a miskolci és egri katonabanda rázendít, mindenki megáll kalaplevéve. A tömegből kiválik egy ferencendi barát sovány alakja és szólan kezd. A kis falu lekipásztora és a passiójáték lelke, Tóth Pacific páter Beszéde után a menet megindul az ebéd helyére. Primitív fészkeltség, asztalokkal és padokkal,

Az étkezés helyén kívül előrustósátrák kegyzerekkel és a játék fényképfelvételeivel.

Az amfiteátrum

A lépcsőkön, — van belőlük vagy négy száz, — a kanyargós szepentinuton megindulunk a Kálvária-hegyre. Még utban vagyunk, amikor már hallatszik a fanfárok megnyitó jeladása, mindenki siet helyetfoglalni. Elöl két páholyos, mögötte öt-hatezer néző számára negyedik kör alaku nézőtér a hegybe vájva. A színpadon ezerkétszázán férnek el. A színpad körül. A háttérben balról jobbra *Annás háza, Kafajás háza, Dávid tornya, a Chidronkapu*, előtte az utolsó vacsora számára szolgáló asztal padokkal, tőle jobbra utca, majd *Pilátus háza* következik a nézőtér jobb oldalán. A nézőtér baloldalán emelkedik az *Olajfák hegye*, jobb oldalán a *Golgota*. Nábból, rabszolgaközből és salakbetonból épült ez a Jeruzsálem, amely mögött háziorok várnak még kiéptésre. Szemben a háttérben a hétszázhetvennégy méter magas *Bétkő* emelkedik, óriási klatlan zárva körül mellékemelkedéseivel együtt. Hátra kapjuk a napot, amely delutáni melege adagját ugyancsak szorgalmasan ontja ránk. Ujabb jeladás, kezdetét veszi a játék első jelenete, Jézus bevonulása Jeruzsálembe.

A játék

Római lovascenturio jelenik meg katonái élén a főkapun, balról zsidó harcosok keleties kisérőzene hangjai mellett. Palmaággal asszonyok, leányok tódulnak utá-

nuk, egyik-másik kicsinyével a karján. A színpad mind élénkebb, a zene mind lüktetőbb lesz s a főkapuban megjelenik Jézus számárhatón. Örömrivalgás fogadja, majd ő szól a néphez. Hangja ércesen cseng, nyugodt mondatokban beszél. Megjövendöli elárulását és keresztrefeszítését. Megdöbbenés fogadja szavait. Majd unisono zsolnárok hangjai mellett oszlik a nép és Jézus az utolsó vacsorára vonul tanítványaival a kedves népies korsókkal és tányérokkal terített asztal mellé. Ájtatos csendben hallgatja a közönség a párbeszédet. Minden szó tisztán kallatszik s fent a légben pacsrta szolgáltatja a kíséretet a kenyér és bor áldozata mellé. „Még ma valaki elul engem”, hangzik Krisztus szava. Általános megdöbbenés. Krisztus megjelöli Judást, aki eltávozik.

A harmadik jelenet következik, *Jézus az olajfák hegyén*, Judás a katonákkal, elfogják a Mestert, Péter védelmezi Krisztust és a Mester meggyógyítja a római katonára levagott fülét, a tanítványok szétszaladnak, Jézust elvezetik.

Az erős drámai jelenet után szünet. Hátramegyünk a szereplők közé. Gyönyörű, izgatott arck, pirulva hallgatják a dicséret szót. Megpillantom a legkisebb szereplőt, egy karonlók kis csöpp-séget, odamegyek hozzá. Egy cseppet sem fél, csak kacérán az anyja fejkendője mögé bujlik. Csalogatom, mondja meg, hogyan hívják, de nevet és semmikép sem akarja megvallani. *Krisztus* közelédik felém. Klasszikus szép arc. Szőke parókájához kintünően illik mélytűzű szeme kékje. Nem járhatjuk végig valamennyi szereplőt, csak még a főpapokkal váltunk néhány szót. Az egyik tégnapelött ugrott be beteg társa helyett, de a kettős szereposztást minden nagyobb szerepnél megvalósították.

Ujabb fanfárjel és sietve megyünk vissza helyünkre. Még öt

Unalom-kúra

Az orvos megállapította, hogy ki vagyok fáradva, ennek folytán alá kell vetnem magam egy kúrának.

Ez a kúra, melyet mostanában gyakran rendelnek idegbetegeknek, tulajdonképen abból áll, hogy semmit sem szabad csinálni, unatkozni kell, türethetetlenül. Minél elviselhetlenebb az unalom, annál biztosabb a gyógyulás. Azon az elven alapszik, mint a koplalás. Aki megcsömörlött az sok ételtől, az nem kap enni s az éhség azonnal visszatér. A fáradt embernek tilos szórakoznia, váltalni kell egy-két heti szellemi koplalást, mely beléje fojt minden erőt, tetlenségre kárhoztat minden kezdeményezést, úgy hogy később — a mesterséges kényser megszüntével — a tetívagy önmagától kirobban s az érdeklődés beéri a legkisebb táplálékkal is.

Sietve nekifogtam az unalom kúrának. Kimentem az udvar egyik zugába, magammal vittem egy kényelmetlen széket s szemben a kopár tűzfalal leültem. Ennél igazán nem akadhat unalmasabb hely. Soha életemben nem néztem ilyen sokáig tűzfalra. Villamos drótok futottak rajta

végig, szigetelő porcellán csészékkel, mellette egy rozsdás, szemétre vetett vizeskanna, pát rött téglá, semmi egyéb. Öt percig vártam. Akkor figyelni kezdtem magamat, nem unatkoztam-e már. Be kell vallanom, hogy nem unatkoztam. Ez kissé érdekel. Most résen álltam és lestem, mikor jön az unalom. Az nem jött, de megjelent helyette az unalom jelképes állata, a légy. Végigmászott a téglákon, szikráztatta hátrya-szárnyait, melyek szívóványosan ragyogtak a napfényben, mozgatta porrohát és elülős lábaival keféte sörteit. Ezt még sohasem vettem észre. Milyen keveset tudok a rovarokról! Hányféle légy is van? Meddig élnek? Honnan származnak? Megannyi kérdés töltött fel, melyre választ vártam, de ellentálltam a kísértésnek s nem lapoztam fel Brehmetet. Unatkoznom kellett.

Néhány nap múlva felszólított telefonon az orvosom s állapotom iránt érdeklődött. Nyilván hibát követelt el az által, mert hangja nem volt vonatott, hanem friss és vidám, igazi kiváncsiság csengett ki belőle, ami kizökkentett közönyömből. Ami kérdezte, jól megy-e a kúra. Nagyon, feleltem. Az elég baj, változta. Az unalom kúra sikerült

volta abban nyilvánul, hogy a betegek a renyhéséget elviselhetetlennek érzik, én ellenben kísérletezek magamban és az unalom kurát érdekesnek tartom. Nem elég, ha unom magam, hanem unnom kell magát a kurát is. Hiszen ez nem dolce far niente, hanem keserű semmitetés. Ezért eltölt mindennemű lélektani megfigyeléstől, menjek a szabadba, a városon kívül s egész nap az egyszerűget mondogassam.

Szót fogadtam. Kifeküdtem a hegytetőre, daráltam az egyszerűget. Középen azonban elakadtam. Rájöttem, hogy már elfelejtettem. Különösen a hetes számokkal akadt sok bajom. Ki tudja, milyen titkos, előttem ismeretlen okból történt ez a zavart az idegpályáimon, lehet hogy a hetes szám miatt, mely nekem mindig ellenszenves volt és mindig szerencsétlenséget jelentett. Minthogy a kérdés izgatott, nem bibelődtem vele, lehunytam a szemem, úgy hevartam. Erre eszembe jutott boldogult szám-tanáróm, hogy kőbe kívánczó alak, ifjuságunk szigorú és kedves réme, ki akkor is, mikor már nyugalomba vonult, naplót vezetett rólunk, hol járunk és mit csinálunk. Halála pillanatában felült ágyában s mielőtt a véte-

len sikra lebbent, a levegőbe egyenes vonalat húzott, melyet A—B-nek nevezett. Micsoda rejtélyes keveréke a vidéki kicsinyességnek és a nagy-nagy tudásnak, a tanárok megmatott örökgyerekségének. Magam előtt láttam, élénken. Egyet-mást fel kellett jegyznem. Vigyázatosságból azonban nem hoztam papirt. Kézelőimre írtam. Éjjel nem feledtem le, hanem papírra vettem jegyzeteimet.

Az orvos erre végképp megszüntette az unalom kurát. Megmagyarázta, hogy ami egynek gyógy mód, másnak mérég. Lemondott rólam. Én pedig kétségbeesésben újra tíz szivart és harminc cigarettát szívok el, mint annak előtte. Színházakba járok és nagy társaságokba, hol megvitatják az érdekes eseményeket, megveszem és olvasom azokat a többkötetes elolvásokat, amelyekben ez áll: „érdekfeszítő olvasmány” és előszeretettel keresem fel a szórakozó helyeket is, melyeknek „változatos a műsora”. Azóta gyógyultnak vagyok tekinthető.

Pokolian unatkozzom.

Kosztolányi Desső.

yész van hátra a misztériumból. Jézus vádolása Andrés, majd Kajafás előtt, Jézus megostorozása, Jézus Pilátus előtt, Jézus és a latrok felkészítése, végül vétele a keresztől. Az utolsó három rész nagyszerű tömegjelennel került színre. A keresztrefeszítés megrázó realitása döbbenetes erővel hat.

Csodálatos mely hatást kelt az egyszerű emberek játéka, akiknek legtöbbje talán nem is látott még ázínházat. A legmelegebb dicsőre méltok, bámulatreméltó, mely maradó hatást gyakorolt a nagyszerű misztérium az egész közönségre.

Megszállják-e az utód-államok Ausztriát?

Komoly hírek Csehszlovákia, Jugoszlávia és Olaszország nemzetközi mandátumáról az osztrák válság megoldására.

A város fölött a júniusi kánikula izzásában vörös madár lebeg: a válság. Juli-Süd — vijjog a mely és magasságokból össze- rakott fantasztikus részvényénév a börze felől. A Juli-Süd a Déli Vasut júliusi prioritása immár szédületes szövegek magaslatát érte el és vele, mint haljós madársereg minden érték, minden valuta — Juli Süd! — a lúrcsa süvítésű szó a gránátok vérfigy- lő repülésére emlékeztet, amint a háború árka felett jeges karmolásvízsztorulásban röptültek tova. It is valami nagy halál- gépről van szó, melynek repülése mindjárt egy várost temet maga alá. Juli-Süd! — a börze rakéta- zik, rémit és vigasztalan pusztu- lásban roccogja Bécs jövődönten jövőjét. Hetek óta tart a nyom- maszto izzás. Kalendos híreszte- lések szabadon rajznak az új csudákat váró, szorongó lakossá- fölött. Az elővárosok éhező mun- káshadseregeinek az új felvonu- lásáról beszélnek megint. December elcsje jön, a rombolásokkal és az öngyéllyhez kényserült fé- kevesztett masszáival. *Ausztria megszállják* — hangzik más ol- dalról nyakasan, egyre visszatérve és már a következetesség erejé- vel is kétségbeesjen.

Az újságok háromszor repülnek ki napjában az utcákra. De nin- csen vigasztalásuk az orkászterü erökkel tomboló összeomlás ka- tasztrofájához. Csak a félmeles, a vigasztalan ismétlődő hasáb- jalkról: *Megszálladtak a Morgan- tárgyalások! Nem lesz hitel! A keresztényszociális Reichspost is- mét a megszállás fantomját raj- zolja olvasói elé. Ez reggel tör- ténik. Este már a kitűnően érte- sült Neues Wiener Journal tud- prágai elárnyasztást találni a hí- resztelésnek:*

„Mint mindenki tudja, a várost bejárják a hírek, hogy a párisi legfelsőbb tanács már érintke- zésbe lépett a csehszlovák kor- mánnal egy nemzetközi mandá- tum átvételé iránt, arra az esetre, ha Ausztria politikailag vagy gaz- daságilag összeomlik. Bencs a hír szerint nem vállalta a megbízást. Hogy azonban éppen Prágában igen komolyan foglalkoznak Ausztria fenyegető összeomlásával, arról prágai levelezőnk jelentése is tanuskodik. Ott ugyanis min- denki tisztában van azzal, hogy Ausztria összeomlása a békeszer-ződésnek csúdját és ezzel az egész

új európai rend megszűnését is jelentené, mert a tényből kétsé- gtellenül bizonyossá válna, hogy a békeszerződések teljesen tartha- tatlan állapotokat teremtettek. Prágában inkább az osztrák igaz- gatas átmeneti átvételére gondol- nak az összes szignatárius hatal- mak részéről. Ezen provizoriukus állapot után természetesen a ha- talmak ismét egy alkotmányos alapon létrejött kormány kezébe adnák vissza a közhatalmat. Itá- liáról és Jugoszláviáról is szó van e vonatkozásban. A mandátumot tehát e három állam kapná, Olasz- ország, Jugoszlávia és Csehszlo- vákia.

Az osztrák hitelek kérdésének tárgyalása idején Dausset szená- tor, a francia kamarában a kö- vetkező kijelentést tette: „Fran- ciaország meg akarja adni Ausz- triának azt a lehetőséget, hogy minden késlekedés és nehézség ellenére az új duni épület meg- bízható és ellenállóképes sarkk- vővé váljék, Konzolidációja az egész európai béke érdeke.”

Erre a kijelentésre, mely egy- kor a pénzügyminiszteriumhoz közelálló körök leghathatósabb vigasztalása volt, ma sokat gon- dolnak Bécsben. Nem azért mintha nagy volna a komolyságguk, vagy megvalósulásba vetett hit. Hanem, mert a legnagyobb vál- ságok és félmelek közepete is szatíra hajlamos bécsi szellem a sarokkőnek az adott körülmények között Dausset szenátor értelme- zésétől egészen eltérő jelensége- ket tulajdonít.

KÖZGAZDASÁG

Egységes szabályzat lesz az SHS. tőzsdéken.

A beogradi, zagrebi és novisadi terménytőzsdéken, továbbá a zagrebi és beogradi értéktőzsdén eddig nem voltak egységes szo- kások, sőt még az alapszabályok- ban is volt elérés. Ez a körülmény több esetben zavarólag hatott a kereskedelemre és a tőzsdék egymásközi érintkezésére. Régen terve vették, hogy egy forma alapszabályokat dolgoznak ki és az uzanszokat is egységes alapokra fektetik.

Ezt céllozta az elmúlt napokban a beogradi tőzsdén tartott gyűlés, melyen Zagreb-Beograd-Novisad tőzsdéelnökei és titkárai vettek részt. A gyűlésen Radulović a beogradi tőzsdé elnöke elnökölt, Zagrebet Antić Nikola az ottani tőzsdé elnöke képviselte, míg Novisad kiküldötte dr. Dungserski Gedeon a novisadi terménytőzsdé elnöke és dr. Radčić Dusan titkár voltak. Részt vett még a gyűlésen dr. Radoszavlyevič Milán kereskedelmi miniszteriumi osztály- főnök.

A beogradi terménytőzsdé egy- séges szabályzatot dolgozott ki. A gyűlés tárgyalta a szabályzatot, melynek nagy vonásokban a no- visadi terménytőzsdé szabályzata volt az alapja. Végérvényes ha- tározatot nem hozott a gyűlés, hanem olyan értelmű elvi meg- állapodásra jutott, hogy elküldi ezt a propositiót az egyes tőzsdé- neknek, ahol azt a tőzsdéigazga-

tóság, az egyes szakközvegekkel fogják pontos tárgyalás alá venni és észrevételeiket fölterjeszteni.

Elhatározták, hogy a beogradi és zagrebi értéktőzsdé a jövőben egyidőben fogja hivatalos üzlet- idejét tartani, mert eddig egy óra differencia volt, ami szintén kellemetlen, sőt visszaélésekre is adott alkalmat.

A Takarékpénztár és Népbank sorsa. A suboticei Takarékpénz- tár és Népbank r. t. mint értesü- lünk, június 27-én közgyűlést tart, amelyen határoznak az intézet sorsa felől. A Népbank-ot, a haj- dani „nagybank”-ot, amely több mint félszázados működése alatt a suboticei konzervatív érzésű gazdaközönség bizalmát is meg- nyerte, a közgyűlés után aligha- nem el kell parentálni. A bankot a legkonzervatívabb szellemben vezették, betéteket gyűjtöttek s tőküket leginkább bekebelezésre helyezték ki. A háborus konjunk- turákat a bank nem használta ki, s tőkői nagy részét hadikölcsönbe fektette. A békekötés óta a bank működése stagnál, tőkői nem lévén, a betéteseit sem tudja kielégíteni. A Népbank vezetősége különböző zagrebi és beogradi pénzintézetekkel tárgyal a fuzió, vagy a szanálás más módja érdekében. A suboticei Eskontna bank, amely tudvalevőleg szoros összeköttetésben van a zagrebi nagy intézettel, hajlandó a bank aktíváit és passzívait átvenni, a hitelezőket, tehát a betéteseket is kielégíteni, s a részvényeseket aként kárpótolni, hogy részvé- nyeikért Eskontna banka rész- vényt ad. A részvényesek érde- keinek kielégítésére még folynak a tárgyalások s ha a negegyezés létrejön, a 27-iki közgyűlés ki- mondja a Népbank-nak az Eskontna Bankába való beolvadá- sát. A Népbank-részvényeket leg- utóljára 4—5 év előtt 1500—1600 koronáért vették és adták, az utóbbi években azonban a rész- vényekben nem volt forgalom.

Megdráglut a román vízum. Most, hogy az SHS. királyság és Ro- mániá között a szomszédai viszony az uralkodó családok közötti há- zasság folytán szorosabbá vált, azt kellene hinni, hogy a két or- szág közti közgazdasági kapcsol- tat kimélyítésére is mindent meg- tesznek majd. Ezzel szemben a Romániába való beutazáshoz szűk- séges vízum díját a beogradi ró- mán követség kevéssel az esküvő előtt 50 dinárról 50 dinárra emelte, többszöri utazáshoz érvényes ví- zumot nem adnak, tehát minden utazásért külön kell vízumért le- utatni s az 50 dinárt megfizetni, ami nem nagyon csúbitja a ke- reskedőket, hogy Romániába utaz- zanak. Általában ideje volna már az államok közt a vízumkérdést és a vízumdíjakat szabályozni vagy a portorosei konferencia el- fogadott határozatait életbelép- tetni. Most olyan viszonyok van- nak, hogy Bukarestben egy német vízumért 1200 lelt kell fizetni, míg ugyanez utat Prága- ban 30 cseh koronáért kap német vízumot. A jugoszláv kereskedő, aki Beogradban szerzi meg a cseh vízumot, 33 dinárt fizet érte, ha a visszajövetelhez Németor- szágban kér vízumot a Csehor- szágban való keresztututazáshoz 400 márkát fizet ezért a kis po- csétes írásért.

ELTÉREK

— A királyi pár Bledben. Sándor király és Mária királyné előrelátólag augusztus közepéig maradnak Bledben.

— Massaryk Beogradba jön. Massaryk, a csehszlovák köztársaság elnöke, aki betegsége miatt nem jelenhetett meg a király esküvőjén, az ősz folyamán ellátog- rász Beogradba. Massaryk Beogradból a tengerpartra megy, ahol több hetet fog eltölteni.

— A király ajándéka Kalinának. Sándor király elutazása előtt Ka- lina csehszlovák követ, megha- talmazott miniszternek dedikáció- val ellátott arcképét küldötte el.

— Nemzetközi repülő-kongresszus. A svájci Dubendorfban szeptember elején nemzetközi repülő- kongresszus lesz. Az SHS. aero- klubok megkepték a kongresszus meghívóját.

— Az éhező oroszokért. Az orosz éhezők segélyezésére alakult suboticei bizottság hétfőn délutáni ülésén hozott határozata értelmében felhív mindenkit, hogy adományait járuljon hozzá az inszégben szenvedő oroszoknak az éhhaláltól való megmentéséhez. Kéri a bizottság a közönséget, hogy adományait bármelyik suboticei napilaphoz juttassa el, melyek az adományokat nyilvánosan is nyújtázzák és az így egybegyűlt összegeket eljuttatják a suboticei segélybizottsághoz.

— Öttagu direktorium veszi át Oroszország vezetését? Bécsből jelentik: A Neue Freie Presse berlini jelentés alapján közli, hogy Lenin egészségi állapota annyira rosszra fordult, hogy az ország vezetéséről és mindenféle politi- kai tevékenységről le kell mon- dania. Minden valószínűség szer- tint Lenin helyébe egy öttagu di- rektorium lép. Ez a direktorium azokból a szovjetpolitikuskökből állna, akik Genuában képviselték Oroszországot.

— Bérmozgalom. A suboticei Reiter-féle motorgyárban hétfőn bérmozgalomból kifolyólag tizenöt szakmunkás beszüntette a munkát, mert a gyár vezetősége nem volt hajlandó a munkások bérkö- veteléseit teljesíteni. A beklütő tárgyalások megindultak.

— Tiltakozás Ebert münchen látogatása ellen. Münchenből jelentik: Azok a müncheni egye- sülettek, amelyek „hazafias szö- vetség”-be egyesültek, a „Mün- chen-Augsburger Abendzeitung”-ban nyílt levelet intéztek Ebert köztársasági elnökhöz, amelyben kijelentik, hogy az elnöknek az az elhatározása, hogy a bajor miniszterelnök meghívására látog- tást tesz Münchenben, ellen- tétben van a bajor nép akaratával. Sok ezer hazafiasan gondolkodó bajor óvást emel az elnök terve- zett látogatása ellen. A levelet megjegyzi még, hogy az állás- foglalás nem irányul Ebert szemé- lyre, vagy az állam ellen, ha- nem csak azon rendszer ellen, a- melyet Ebert képvisel.

— **Miniszterek Pasicsnál.** Trifkovic Márko törvénygyűjtő és Miletics Krsztia agrárügyi miniszterek kedden meglátogatták Pasicsot. A miniszterek aktuális politikai kérdésekről tanácskoztak Pasicssal.

— **Ebéd Nincsiéknél.** Nincsiés külügyminiszter kedden ebédt adott, amelyen tíz képviselő vett részt.

— **A pénzügyminiszter pöre a Narodna Banka igazgatója ellen.** Beogradból jelentik: Kumanudi pénzügyminiszter a beogradi törvényszéknél feljelentést tett Markovics Vladimir dr., a Narodna Banka igazgatója ellen rágalomsz és becsületsértés címén azon beszéd miatt, melyet Markovics Vladimir dr. a Narodna Banka vasárnap tartott közgyűlésén mondott.

— **Az angol királyi pár nászajándéka.** Beogradból jelentik: Az angol király és királyné Sándor királynak és királynénak nászajándékul egy művész kiivitelű ezüst evőkészletet adtak. Albert yorki herceg, a násznagy a maga nevében a királynak egy arany cigarettatárcát és a királynénak ezüst evőkészletet adott.

— **A kisantant új szövetségi szerződés.** A beogradi Tribuna legutóbbi számában hosszasan foglalkozik azzal a ténnyel, hogy a királyi esküvő ünnepségei alkalmával a kisantant államainak képviselőit ezekben az államoknak a külügyminiszterei és magasrangú katonai méltóságai is részt vettek. Tudvalevő, — írja az említett lap, — hogy a kisantant képviselői beogradi tartózkodásuk ideje alatt több ízben konferenciát tartottak a külügyminisztériumban, amely tanácskozásonak politikai körökben is nagy jelentőségét tulajdonították, annak dacára, hogy ezekről a tanácskozásokról egész idő alatt semmiféle hivatalos jelentést sem adtak ki. Jól értesült körökben most az a hír terjedt, hogy június 9-ikén, az esküvőt követő napon a kisantant megbízottai új szövetségi szerződést írtak alá, amely husz évi időtartamra szól. Az új szerződés részletei még nem ismeretesek.

— **A Narodna Banka közgyűlése.** Beogradból jelentik: Június 11-ikén, hétfőn a Narodna Banka rendkívüli közgyűlést tartott, melynek két főbb pontját az alapszabályok tárgyalása és igazgatóság és felügyelő-bizottság választása képezte. A közgyűlésen a részvényeseknek két csoportja ültözött össze. Az egyik, a konzervatívok csoportja a részvényeseknek a tőzsdén való jegyzése ellen foglalt állást és meg akarja akadályozni azt, hogy a részvényeket át lehessen ruházni, hogy ezáltal a bank szolidaritás és spekulációnemességét megőrizhesse. A másik csoport a részvények tőzsdéi jegyzését kívánja elérni. A közgyűlésen a többség a konzervatív csoport mellett foglalt állást. Az igazgatóságba és felügyelő-bizottságba is legnagyobb részben a régi vezetés tagjait választották be.

— **Beograd 30 villamoskocsit kap Németországtól.** Beograd város meg a hó folyamán 30 darab villamoskocsit kap Németországtól jóvátétel címén. A kocsik átvételére egy tanácsnok már el is utazott Németországba.

— **Amerika készülődik.** Washingtonból jelentik: A szenátus a gáztámadások tökéletesítésére 750.000 dollár hitelt szavazott meg a hadügyminisztériumnak.

— **Kereskedelmi tárgyalások Lengyelország és az S. H. S. királyság között.** Beogradból jelentik: A lengyel gazdasági körök kezdeményezésére legközelebb megindulnak a tárgyalások kereskedelmi szerződés megkötése céljából. A szerződés megkötését jogszlovaj részről különösen Szimics Jása varsói SHS. követ szorgalmazza. A delegáció összeállítása rövidesen megtörténik. Közgazdasági szempontból nagy fontosságú a tulajdonitának a jövőd megállapodásnak. A lengyel valuta alacsony állása lehetővé teszi, hogy engedély iparcikkeket és petroleumot olcsón szerezzen a jogszlovaj kereskedők, másrészt pedig Lengyelország jó elhelyezési piac lenne a jogszlovaj szilva és bor számára.

— **Sombor város rendőrségi statisztikája.** Somborból jelentik: A rendőrség most készült el Sombor város 1921-ik évi népesedési és idegenforgalmi statisztikájával. Eszerint a múlt évben 25.883 idegen fordult meg Somborban; ebből 1851 külföldi. 1749 új lakos telepedett le. A születések száma 891, a halálozásoké 715. Házasságkötés 324 történt. 1936 ember végleg eltávozott Somborból, 637 esetben a házastársak törvényszerű formák nélkül elváltak egymástól. Az idegenadó-bevétel a múlt évben 45g.384 koronát tett ki. Ez év május hónapjában a rendőrségnek 17 rendőri kihágást, 1 öngyilkosságot és 2 öngyilkossági kísérletet jelentettek. Bünyűg május hónapban Somborban nem volt.

— **Tíz éves találkozó.** A subotici felső kereskedelmi iskolában 1912. évben érettségiztek június hó 29-én délután 5 órakor tartják tíz éves találkozójukat. A volt osztálytársak a palicsi strandfürdő vendéglőjében gyűlnek össze. Acs Géza Subotica, Agraria, gabona és terményüzeti küldöncök a bejelentések.

— **Romlanak a magyarországi terméskilátások.** Budapestről jelentik: A földmívelésügyi minisztériumhoz beérkezett hírek szerint a hetek óta tartó szárazság természeti az ideit termést. A rossz terméskilátás minden vonalon érezteti hatását, mert az utóbbi napokban az árak rohamosan emelkedtek.

— **Lóversenyjegyek.** Az urnapi lóversenyre a tribunajegyek a Denikóban már kaphatók.

— **Újabb bandamozgalmak a bolgár határon.** Beogradból jelentik: A bolgár határ mentén élénk komitációs mozgalom észlelhető. A határörök jelentése szerint az utóbbi napokban két erős banda kísérelt meg átlépni a határt. Egy komitációs csapat, amely Kocsána közelében akart átkelni a határon, azzal a megbízással jött, hogy az állami berendezéseket, vasuti vonalat, hidakat a táviró vonalat t gyé tönkre. A belügyminiszter az összes rendőrhatalóságokat értesítette a tervről elrendelte a határőrségek megerősítését s az állami berendezések fokozottabb őrszerűsítését is gondoskodott.

— **A becskeréki újságírók és bohémek** Urnapján, csütörtökön a focilmérkőzés rendeznekő A mérkőzést nagy érdeklődéssel várják Becskeréken.

— **Nitti új demokrata pártot alakított.** Rómából jelentik: Nitte volt miniszterelnök vezetésével a régi demokrata párt egy része különvált és mint Olasz Demokrata Párt alakult meg. Ennek a pártnak eddig harmincegy képviselőtagja van. Programja a békülkenység és a belpolitikában és a külpolitikában, valamint a szocialisták bevonása a kormányzatba.

— **A Stinnes-csoport terjeszkedése Oroszországban.** A Stinnes-Krupp-csoport, amely a múlt hónapban szerződést kötött a szovjetkormányal, már bérbévet néhány nagyüzemet Oroszországban, Stinnesék elsősorban a vasipari üzemetek szándékoznak megszerezni. A gyárak részére gépeket és egyéb felszereléseket Németországból szállítják. Tervezte a Stinnes-csoport új üzemek felállítását is, amelyre névze az orosz kormányal már megegyeztek. A német pénzcsoport hatásköre egész Oroszországra kiterjed.

— **Időjárás.** A Meteorológiai Intézet jelentése: Az időjárás helyzetet a nyugati nagy légnyomás és keleti, délkeleti kis légnyomás jellemzi. A helyzetnek megfelelően az idő a kontinens-n felhősébe, hűvösebb és helyenként esős lesz. A hőmérséklet süllyedésben. — Időprógnózis: Változókon, szeles, hűvös, helyenként még eső.

— **A kommunisták és a nacionalisták véres összeütközése Königsbergben.** Berlinből jelentik: Königsbergben véres összeütközés volt Hindenburg tábornagy fogadtatása alkalmával a nacionalisták és a kommunisták között. Hindenburg fogadtatására ugyanis a nacionalista diákok tüntetést rendeztek. Erre a kommunista munkások ellentüntetéssel feleltek és megtámadták a diákokat, akiket rendőri és katonai kordont vett körül. A nagy tömegben összegyűlt kommunista munkások áttörték a rendőri sorfalat. A katonaság és a kommunisták között valóságos harc fejlődött ki. A katonaság szuronnal és puskával védekezett és amikor ez sem használhat, belelőtt a tömegbe. Az áldozatok száma eddig ismeretlen. A hírek szerint a Königsbergi polgármester is a halottak közt van.

— **Letartóztattak egy katolikus papot.** Zagreből jelentik: Szlatina községben letartóztatták és az ottani járásbírósnak átadták Lesznik István román. kath. lelkész. A lelkész fajtalansággal vádolják. A lelkész letartóztatása, aki tizenöt éve működik Szlatinán, nagy feltűnést kelt.

— **Katasztrófális vihar New Yorkban.** New Yorkból jelentik: Vasárnap délután New York és környéke fölött katasztrófális vihar dühöngött. Ötven ember meghalt, a legtöbben halálosok voltak, akiket a vihar a tengeren lepett meg. Egy népművelőhelyen a vihar tizenhat hintát szakított le és azokat a tengerbe vitte.

(*) **Talált pénzre tesz szert, ha fuvarleveleit felülvizsgálata beküldi a Tarife d. d., Suboticanak.** Reklamációkat, tarifa megterítést, kártérítést felvétel mellett díjtalanul eszközöl. Okvetlen küldje be fuvarleveleit, mert nem is tudja mily pénze fekszik Önnek azokban. 4065

(*) **Felhívás.** Az asztlalosmesterek szakcsoportja felhívja az összes asztlalosmestereket, hogy fontos értekezletre szerdán délután 5 órakor szveskedjenek az ipartestület helyiségében megjelenni. A vezetőség. 4065

(*) **Beiratkozások a tánciskolába.** Landau Juliska táncintézetében a beiratkozások e hó 17—20-ig naponta 5—6 között. Telefon 1. 4059

(x) **Fogtechnikai Laboratórium Subotica.** Paje Dobanovackog-utlica 6. Telefon 7—03 készít fogorvosoknak és technikusoknak mindennemű fogtechnikai munkákat. Vidékieknek pontos és gyors kiszolgálás. Fogorvosok és fogtechnikusok kérjenek árjegyzéket. 3746

(*) **A palicsi strandfürdőről.** Szász és százmunkászék éjjel-nappal dolgozott és dolgozik a palicsi Strandfürdő. Már csak az utolsó sánitások vannak hátra és Palicsban egy olyan fürdőhely épült, amelynek csodájára fog járni egész Jugoszlávia pihenő akaró elite közönsége. A közönség hálás lehet a fürdőigazgatóságának, amelynek áldozatkészsége felülmúinden eddigi vállalkozást. A vízbe nyúló moloszerű terras a Sídó uszterteraszára emlékeztet, Bátrah mondhatjuk, hogy egész Jugoszláviában Palics az első, amelyik strandfürdőt világvárosi mintára építette. A fizetés megkönnyítésére az igazgatóság u n „Strandpénzeket” hozott forgalomba. Ami a szórakozásokat illeti, arra elegendő annyit, hogy az igazgatóság Dobos Lacit bízta meg a vezetéssel. Ez elég garancia arra, hogy nagyon sok jóban és kellemes meglátásban legyen része a fürdőlátogató közönségnek.

A bíróbizottság határozata az F. T. C.—M. T. K. ügyben. Mint Budapestről jelentik, az M. L. Sz. bíróbizottsága hétfőn tárgyalta a bajnoki döntőmérkőzés ügyét. A bizottság csak az omnibusz tizenegyes megítélésének körülményeit igyekezett tisztázni és hosszú tanácskozás után a F. T. C. óvását elutasító javaslattal teszi át az intéző-bizottsághoz. A határozat indoklásában megállapította a bizottság, hogy a bíró ítéletének meghozatalában nem jutott elenkezésre a szabályokkal s így nincs ok arra, hogy a játékterén hozott döntést felbírálják.

Sombor—Subotica. A pünkösdről elmaradt városközi mérkőzést Urnapján, csütörtökön játszáék Be Somborban a válogatott csapatok. Az eredményt megjósolni szinte lehetetlen. A sombori csapat, amely a királyi esküvő napján Novisadon kitűnő együttesnek bizonyult, a jelenlegi összeállításban elsőrangú játékerőt képvisel. A csatlársora a novisadi válogatottakkal szemben beigazolta, hogy erőlyes, határozott, komplett támadócsapat, amely csak jól működő, biztos védelemmel megbirkózni. A halfors és a közvetlen védelem, Spitznerrel megerősítve, szintén erős része a csapatnak, amely nemcsak szerelni tud, de okos és precíz labdákékel elősegíti a csatlársor támadó akciót is. A subotici csapatnak nagyon össze kell szednie magát, ha Somborban győzni akar.

Csehszország—Dánia. Csehszország és Dánia vasárnap Kopenhágában lezajlott válogatott mérkőzéséből Csehszország került ki győztesen 3:0 arányban. A gólokát Pilat (Spárta) és Dvořacek (Union Ziskow) lölték.

Külföldi eredmények. Északnémetország—Délnémetország 5:2 (3:1); Wacker (München)—E. V. Nürnberg 4:1; Prágai komb.—Berchot (Hollandia) 5:2 (4:0). Góllövők: Vanik és Schrubek.

A magyar válogatott csapat. A svájciak ellen csütörtökön szereplő magyar válogatott csapatot így állította össze a szövetségi kapitány: Fehér M. A. C., Fogl U. T. E., Mandl M. T. K., Kertész M. T. K., Szabó F. T. C., Blum F. T. C., Paulusz U. T. E., Molnár M. T. K., Jellinek Vasas, Hirczer Török-jevyés, Weisz Törökvyés.

NYILTTÉR.

FÖRST LIPÓT suboticiai cég
cipésszellékek raktárát

a Nádor udvarból JELAŠIČEVA

ulica 10. szám alá -- Vidá-

kovits fia rőfösület mellé --

helyezte át. Minden e szakmá-

ba vágó cikkből dus raktár,

szolid kiszolgálás.

4050

Uj**mezőgazdasági gépek**

gyári csomagolásban vagy szerelve palánkai raktárból azonnal szállíthatók: MÁROKRAKÓ ARATÓGÉPEK, FÜKASZÁLÓK, SZÉNA-GYŰJTŐK, „UNICUM” MELICAR VETŐGÉPEK, EGY- és TÖBBVASÚ ERÉK, BORONÁK, DARÁLÓK stb. Ugyanítt megtekinthető néhány drb. keveseiből, szavatolt fizemképes amerikai kéveket aratógép. SZŐLŐGAZDÁKNAK különböző nagyságu borsajtók és szőlő-zuzók. Eladás nagyban és kicsinyben. Kívánatra részletes ajánlattal szivesen szolgálok. Bővebbet **Löbl Samu cég Novopalanka** (Bačka). Sárgóyem Löbl. Telefon 32. szám. 3367

FAGYAPOTOT

AJÁNL

GRADIVO

TRGOVAČKO DRUŠTVO
Zagreb, Bogovičeva 3. Tel. 5-55.

Oglas.

Jaša Čović je kupio poslastičarnicu Tome Rukavina. U ime njegovo pozivam sve vjetrovničke Tome Rukavine, koji imaju potraživanja u pogledu poslastičarskog posla da to kod mene prijave u roku od 8 dana.

Dr. Dragutin Stipić

advokat.

4949

Egy modern teljes

ebédőberendezés

valamint asztalok, székek, szelvények, iróasztal, mozdó és különböző butorárak előnyös áron eladtnak. Cím: Wilsonova-u. 46., volt tanítóképző átelében. 3744

Mész

Ajánlom azonnali szállításra saját égetésű

fával égetett

hőfehér meszemet franko bármely állomásra.

Donauer Jenő

Stara Kaniža. — Telefon 8.

Főhelyen

üzlethelyiség

szoba, konyha, spajz és pincze rökön átvehető. Tudakozódni:

Marijanovits Ödön

Szoboticza

Poštanska ulica 9 szám, d. u. 1-4-ig.

MOLNÁRSÉLYEM

eredeti svájci márka

Dufour & Co., Zürich

Főlerakat

jugoszlávia számára:

FRANJO FORGAČ

Zagreb, Hatzovali.

25. szám.

Nagyban és kicsinyben

Kérjen árjegyzéket!

GIPSZ

Alabaszter,

Modell,

Sztukatura

nagyban és kicsinyben

GRADIVO

trgovačko društvo

ZAGREB,

Bogovičeva 3. Tel. 5-55

Cukrászsegéd

aki önállóan képes

dolgozni, állandó

alkalmazást nyer

Kovács cukrászda

Vel. Bečkerek.

BUZIASI

természetes

SZÉNSAV

10 kg.-ként 100 dinárért

kapható: 7830

JULIJO BAUER

ábrnyagkereskedőnél Novisad.

Lerakat Délkeletre részére. Saját

tártyák 181:tsi vagtí elvételek.

**I-a HOLLANDIAI
LENOLAJAT**

Francia és északi terpentínolajat. Cink-
fehér (Petersvaldi Kronencinkweiss). Lak-
kot az egész ipar- és kereskedelem számára

AJÁNL

MOSTER TVORNICA LAKA D. D. **ZAGREB**

Zagrebački Zvor: MESNICKA ULICA 13. Iparpavilon 198.

Palicsi strandfürdőn

15-én csütörtök este 8-kor nagyszabású

nyári bál

Utolsó villamos indul 2 óraker hajnalban.
Belépődij nincs.

Rác Pista cigányzenekara muzsikál.

MÉSZ!

Román eredeti I-a fehér darabos meszet
vagon-tételekben, bármily mennyiségben,
prompt szállításra ajánl

Livery József Žombolja.

**MŰLABAK,
MŰKEZEK,
EGYENBARTÓK
SCHÖNERUNNÁL
SUBOTICA**
Pašičeva ul. 5. Telefon 275.

Eladó ház!

Vel. Bečkerekben, a város
közepében egy kettő
szobás ház 3 szobás
utcai lakással, jóforralmu
vendéglő helyiséggel, tánc-
terem, tekepálya, szép
nagy árnyas udvarral és
kertje szabad kézből —
azonnal eladó.

Bővebbet: Kriger Mátyás
vendéglős, Petrogradska
(Mellencei) utca. 4047

Bérbeadó

a Majsai uti föltűjáró
mellett a Vas-féle hiz
laldában több vagon
gabona elraktározá-
sára alkalmas helyi-
ség. Érdeklődni dr.
Vas Antal ügyvédnél
lehet. 4041

Gyakorlott

penztárnoknő,

aki a szerb, magyar- és
német nyelvet bírja azon-
nali belépésre keresték
a Palicsi Strandfürdőre
Ertekezni lehet a Palicsi
Strandfürdő Igazgatósá-
gánál. 4056

4031

341

MÉSZ, TUFIFA

Nagybani behozatal

ROMÁNIÁBÓL

Kapható gyorsan szállítva
SPITZER JÓZSEF

fakereskedőnél

Telefon szám 30.

VEL. KIKINDA.

HALLO!

HALLO!

„TRI ŠEŠIRA“

árnyas nyári korthelyisége megnyílt.
Egész nap és egész éjjel hideg apatini
Wolffert-féle barna- és világos sör. A
nap bármely szakában friss csavap-
csicsa és razanica. Kétféle házi kenyha.
Abonnensék június hó 1-től kezdve
kedvezményes áron elfogadjatnak. —

NŐI ZENEKAR.

Tegyen próbátogatást és izelje meg
hideg fröccseinket és kétféle friss
csavapcsicsánkat.

Hentesek figyelmébe!

Eladó egy komplett kolbászgyári berendezés

motorral, szijazattal, transmissióval, prés, daráló, keverő, töltő gépekkel, vegmester auzug és hozzávaló többi felszereléssel ára 75 000 dinár. — Érdek 5d i lehet a kiadóhivataltban. 4018

ZAGREBAČKI ZBOR!

Ne felejtse el meglátogatni
J. OMERZO I DRUG

nagy raktárát butorszövegekben, plüssökben, moquettekben, matrac és redőny-gradlikban, afrique, I szőrökben, butorugókban, utavasznakban, félévazsnekban, szőgekben és különféle kárpi oskélekekben.

Legolesőbb árak!

ZAGREB, Petrinjska ul. 3. (az udvarban.)
Telefon szám 21-83.

A Kralja Petra Parkban

levő kioszkban a mai naptól kezdve hűsítő italok, fagylalt, jegeskáv és cukrászsütemények kaphatók.

Szives látogatást kér a bérlő.

20 vagon FASZÉN utban

Prompt szállításra kapható

„KALORIA“

SENČAN-KI PUT 18. Pr.

A mélyen tisztelt vevőinket értesítjük, hogy az

oxigén megérkezett

Handier és Vadász műszaki kereskedés Novisad.

JEGYGYÜRÜKET

A LEGOLCSÓBBAN VÁSÁROLHAT

ÁDÁM IMRE ÓRÁS- és ÉKSZERÉSZNÉL

Rudičeva ulica, Sugar ház. 3700

WEITZENFELD és TSA

SUBOTICA 000000 TELEFON 190.
Iroda: Városi bérpalota. Kötélgár: Sentai-put.
Alapítva 1902: 000000 Táviratcim: Kenderipar.

PONYVA

ELADÁS ÉS KÖLCSÖNZÉS

Ajánl: Lópokrócokat, tüzoitő és kerti tömlőket, ujlisztes, gabonás, gyapju, toll, komló és szalmazsákokat, madrac és roletta szöveteket juttából és lenből, mindennemű házivászat. Zsineg, kötél és hevederek. 712

PRIMARIUS KOCSIKENŐCS

A VILÁGON A LEGJOBB ÉS A LEGOLCSÓBB

Saját érdekében csak ezt vegye!

GYÁRTJÁK A
PRIMARIUS
ELSŐ SUBOTICAI
VEGYÉSZETI IPARMŰVEK
SUBOTICA. TELEFON 885.

Gazdasági intéző

36 éves, mező-, cukorrépa-, dohány-, szőlő-gazdaságban, állattenyésztés, sertés és göbőhizalásban, a gazdasági számvitel és számtartásban teljesen jártas, 12 évi gyakorlattal megfelelő állást keres, magyar, német, román nyelvismerettel Gazdasági üzemtervek vetéselőirányzatok kidolgozását, ugyszintén gazdasági számadások felülvizsgálatát és gazdasági könyvelés lefektetését elvállalom. Szives megkereséseket „Gazdász” jelírére a kiadóba kéretnek.

Nagy műszaki vállalat keres elsőrangú, technikailag feltétlen képzett urat, aki **Bácska és Szerémség** területére a

képviselői állás

elfoglalására alkalmas. A szerb-korvát, német és magyar nyelv ismerete feltétlen szükséges. Pályázók lehetőleg részletesen felszerelt ajánlataikat a fizetési igény megjelölésével

Schossberger Adolf Novi Sad,
Futoska utca 50 szá alá intézzék. 4047

Violetta Crème

az arcbőrt üdév teszi, májfoltot eltávolít. Kapható kizárólag

Lackner Drogeriában

Subotica, Alexandrova ulica. — A Hotel Nationalai szemben

Gyógytár eladás.

Nehai Barakovics Lajos tulajdonát képezett Srbobran nagyközség főterén álló realjogu gyógytárát és a gyógytárt niagában foglaló uri lakházat az örökösöknek alulírott képviselői szabadkézből eladják. Tudakozóni lehet alulírott ügyvédeknel. Srbobran község lakosságának száma a 18.000 meghaladja.

Dr. Galambos Pál ügyvéd
Sári Bečej.

Dr. Pavlovics Momir ügyvéd,
Srbobran,

mint Barakovics Edit és özv. Lengyel Vilmosné, jogi képviselői. 4023

Ovrh. broj 73/1922.

Dražbena objava.

Dole polpisanu sudski izvršitelj s ovom dajem javnosti na znanje, da će du se po odluci broj G. 4517/5—1921. god. subotičkog sreskog suda u korist Dr. Emil Havaš do 27400 kr, izvrsenje ovra uzapćenje i na 19120 kruna odcenjene sredece stva i i to nameštaj, odela, sivača mašina, bure za kupanje, peć i, t, d. će da se na javnoj dražbi prodati.

Radi održavanja ove dražba po rešenju Gn. br. 407/2—1922. senčanskog kr. sreskog suda, do 27400 kr. — fil. glavnice ovoj sledgejuće 5% kamate i sudski već presudjenih troškova 5272 kr. 50 fil. u kući dužnika u Mol objavljujem rok na dan **16-og juna 1922. godine u 1/212 sati prepodne** stim da će du se gure navedena okrenosti najviše oboćavajućem a u nužde i ispod proćenjene vrednosti prodati.

U Senti, 20-og maja 1922. god.

Adolf Kemenj
kr. sudski izvršitelj.

4063

A jó szem a legfőbb kincs!

Ne rontsa a szemét, használjon Zeiss punktlá szemüveget. Minden rendszert szemüveget mérték után készít

DEUTSCH

optikus Subotica Alexandrova-u. 5.

A vajdaság legrégibb optikus üzlete.

2052/1922. szám

Hirdetmény.

Az idei zombolyai Péter és Pálnapi országos vásár Torontál-Temesvármegye alispánjának engedélyt folytán 1922. évi június hó 16. 17. és 18-án lesz megtartva.

Zsombolya, 1922. évi június hó 9-én.

4021

ELŐJÁRÓSÁG.

Földbirtokosok figyelmébe!

MANILLA

valódi amerikai kévekötőzsineg, valamint hazai gyártmányu igen jutányosan beszerezhető

Rein Izsó Sombor

zsák, ponyva és zsinegkereskedés. Weidinger palota.
Telefon 133. Kérjen mintázott árjegyzéket.

DEDY
angol minőségű
terpentines
cipőkrém
mindenütt kapható
Depot:
Első Jugoszlavai Vegyeszetgyár Novisad.

Apróhirdetések

...
Apróhirdetés egy órá 2 K, vasataghatós és címszó
kötészetesen számít. Legközelebb apróhirdetés ár 20 K.
Apróhirdetéseket felvevők: Subotica a kiadóhivatalt,
Alexandra-utca, Leibach-ház és Soblanter hírlapgyár,
Juda a vasúti park mellett. Vidéken valamennyi
előfizetőnk. Közzétételidő: havonta 30 din., az egyéni 30 K.

Kávézó, vendéglő, teraszkó és háziasszonyok szíves tudomásra hozni, hogy a volt „Mária Terézia”

kenyérgyár

...
Árjegyek: Fehér kenyér kg-ja K 17.— Fejbarna K 16.— Barna K 15.— Zsálstenyész K 28.— kg.
Viszontelárási könt legmagasabb engedély. Villanyerőre berendezett darálóknál száraz sütőmenyét kg. K 2.— őrlik.
Száraz pértőgást lát. 3381
Jugoszlavcska Tvorica Hleba D. D. Subotica.
Lang és Rittai művezetők.

LEVELEZÉS

„Bizalom” jelgéstől Sentara illetékesnek levél ment

Foglalozás

Tanoncok fizetéssel felvételnek Füzy és Weiner bádögáruháiban Subotica, Knez Mihajlova-utca 1. (Báro Vojnics-ház), 3743

Vétel-eladás

Eladó ebédő, tűköt, sielázi, husvágóasztal, kovvaasztal, rugányos matracok. Cim Jukičeva-utca 5. 4026

Hetes harisnyakötőgép eladó. — Megtekinthető Muzslai Ferenc kereskedőnél Mol. 4051

42 hold szőlőbirtok és 18 hold szántóföld teljes felszereléssel oicsón eladó. Csakis reflektánsok irjanak Subotica, postafiók H címre. Űgynökök kizárva. 4055

Finom trappi ta sajt kapható minden mennyiségben a K 70.— Burger tekarstvo, Sekic, 4035

Uri hölgyek figyelmébe!

Tisztelettel közlöm a n. é. hölgyközönséggel, hogy

női ruhaszalonomat ujjalakítottam

és egy külföldi direktort a kamaztam, ari hosszabb ideig volt a külföld legelőkelőbb divatszalonában. — 3972 Kiváló tisztelettel

RISZTICS ISTVÁN

NŐI SZABÓ
Sombori-ut, — Baics-ház.

SZÉKELY A.

férfiszabó üzletében
(Halpiac) készülnek a
legelegánsabb férfi és
gyermekruhák mérték
után a legolcsóbb áron.

GILETTE

és mindenemü önborotváló késeket felelősség mellett a legjobb rendszerű motorikus üzeme berendezett gépen egy dinárért azonnal újú készürlők.
DEUTSCH IZIDOR OPTIKUS SUBOTICA.
Videki rendelőimmet kérem a késeket ajánlott levélben beküldeni.

Folyó hó 12-től ártézi vízből készült

MŰJÉG

tablánként 10 K-ért kapható telepünkön
HARTMANN & CONEN. 3087

Kölcsönponyvák, zsák, ponyva, zsineg és kötélárúk kárpitos felszerelési cikkek

jutányosan beszerezhető

Rein Izsó Sombor,

Weidinger-palota. Telefon szám 135
Kérjen árjegyzéket. 3113

Brata

HALAL A DRAGASAGRA

A dinár javulása folytán 10-25%-kal olcsóbb árak!

Gyermekcipők	— — —	ezelőtt 89 most 69 Dinár
Női fércipők	— — —	ezelőtt 89 most 69 Dinár
Női bőrcipők	— — —	ezelőtt 119 most 99 Dinár
Női bőrcipők	— — —	ezelőtt 199 most 149 Dinár
Férfi bőrcipők	— — —	ezelőtt 229 most 199 Dinár

Nagy választék gyermek és férfi szandáloknak.
SUBOTICÁN A VÁROSI KÁVÉHÁZ MELLETT.

Ajtók, ablakok használtak keresésnek megvételre. — Cim a kiadóban. 4040

Egy szoba matt butor igen előnyös árban eladó. Vuovičeva-ut. 10. 4039

Jegverem eladó. III. kőtr Boegradska-ut 103. 4024

Expreszágyak nappal klub-fotel, éjjelgy, kisebb helyiségek számára alkalmas, kaphatók csakis J. BROZOVIĆ-nal, ZAGREB, Boškovičeva-ut. 18. Raktaron tartok nagy választékot elsőrendű bőr klub-garnitúrákban, azoknálval kidolgozom a legfinomabb minőségű seymenak arókat, satainokat és clottokat stb.

Egy ház eladó. Cim II. kőr, Stipe Grgića ul. 16

MŰLÖNFÉLE

Kétágyas butorozott szoba kiadó. — Ugyanott oicsón és csinosan készíft felsőruhákat. Cim a kiadóban. 4061

Elcserelném a főtérhez közel levőegyszobás, konyhas lakáomat, kétszobás lakásért. Cim a kiadóban.

Raktárhelyiség kiadó Cim a kiadóhivataltban.

Jó háziló oszt kapható. Cim a kiadóban. 4044

Több butorozott szoba kiadó. — Bővebbet Frank Mihánnál. 4038

Három horvát tanár küő órákra elvállal tanítást, jelentkezni lehet Slavic Ferenc tanárnál Senčanski-put 21. szám 4021

Magnesit a legjobb fércipőszító. — Kapható illcs gyógytárban főposta átellenében.

Adóbevallási ívek kitölését szerbil jutányos áron elvállal Malusev Iroda.

Pénzkölcsönt közvetít ház, szőlő, föld és kezes-ségre. Malusev Iroda.

Gummibélyegzőt bármilyen nyelven 24 óra alatt készit Molnár József Subotica, Frankopanska-ut. 25. (613. régi szám) Megrendeléseket a Bácsmegyei Napló kiadóhivatata is felvesz.

Kérvények megírását bármilyen ügyben és adóbevallási ívek kitöltését szerbil elvállal Malusev Iroda.

Malusev Iroda Subotica, Edenyptic, mindenremü adásvétel és pénzkölcsönt közvetít.